

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Institutionen för svenska språket

Från förälder till behållare

En sociolingvistisk undersökning av hur kvinnor beskrivs i
surrogatmödraskapsprocessen

Fanny Rosberg

Språkkonsultprogrammet, Specialarbete, 15 hp
Ämne: Svenska språket
Termin: Vårterminen 2019
Handledare: Anna Gunnarsdotter Grönberg

Sammandrag

De senaste åren har antalet barn som är födda av en surrogatmamma ökat i Sverige samtidigt som antalet barn som kommer till Sverige genom adoption minskat. 2011 publicerar Kajsa Ekis Ekman en bok som diskuterar förhållandet mellan prostitution och surrogatmödraskap och 2016 görs en statlig offentlig utredning som bland annat behandlar surrogatmödraskap. Surrogatmödraskap ses idag som kontroversiellt eftersom det gör barn och kvinnor till objekt som är möjliga att köpa och sälja.

Syftet med min studie är att undersöka hur kvinnor beskrivs av föräldrar som skaffar barn genom surrogatmödraskap. Undersökningen behandlar också de tilltänkta föräldrarnas syn på familjer och genetiska barn. Teoretisk utgångspunkt har varit studier inom språkvetenskaplig och sociolingvistisk forskning med genusperspektiv som undersöker beskrivningar av kvinnor.

Materialet i min undersökning utgörs av tre intervjuer från TV-programmet *Malou efter tio* där tre föräldrapar berättar om sina upplevelser av att skaffa barn genom surrogatmödraskap. I resultat- och diskussionsdelen redogör jag för mitt resultat genom transkriberade exempel från materialet.

Mina slutsatser är att de tilltänkta föräldrarnas beskrivningar av kvinnor skiljer sig åt beroende på om kvinnan kan bära och föda barn eller inte. Kvinnan i föräldraparet beskrivs både som ett offer och som en välgörare. Surrogatmammans beskrivs både som en mamma och som en behållare för barn. Båda grupperna av kvinnor blir beskrivna som mammor och osjälviska. De tilltänkta föräldrarna uttalar explicit vikten av att ha genetiska barn. Familjen beskrivs som något som är ofullständigt utan barn. Resultatet stämmer på många sätt överens med både tidigare studier av hur kvinnor beskrivs och de teorier som jag använt i undersökningen.

Den här undersökningen visar att språket inte existerar i ett vakuum utan påverkas av det samhälle vi lever i. Maktstrukturer och vår syn på varandra tar sig språkliga uttryck som vi som språkkonsulter måste upptäcka för att producera tillgängliga och demokratiska texter.

Nyckelord: *sociolingvistik, samtalsanalys, surrogatmödraskap, genus, barn, familj*

Innehållsförteckning

1.	Inledning	1
1.1.	Bakgrund	1
1.2.	Motivering	2
1.3.	Syfte och forskningsfrågor	3
1.4.	Avgränsningar.....	3
1.5.	Förväntat resultat	4
2.	Tidigare forskning.....	4
3.	Teori och begrepp	6
3.1.	Teori.....	6
3.2.	Begrepp.....	8
4.	Material, metod och etik	9
4.1.	Material.....	9
4.2.	Metod.....	11
4.3.	Etik.....	12
5.	Resultat och diskussion.....	13
5.1.	”Enorm barnlängtan”	13
5.2.	”Få barn på naturligt sätt”	15
5.3.	”En chans att föra nånting vidare”	16
5.4.	”Ett hederligt arbete”	18
5.5.	”En separat surrogat”	21
5.6.	”Hon har en mamma som bor långt borta”	22
6.	Avslutning.....	25
6.1.	Slutsats och reflektion.....	25
6.1.1.	Hur beskriver de tilltänkta föräldrarna kvinnan i föräldraparet?	26
6.1.2.	Hur beskriver de tilltänkta föräldrarna surrogatmamman?	26
6.1.3.	På vilket sätt beskrivs familjer och genetiska barn av de tilltänkta föräldrarna?	27
6.1.4.	Det förväntade resultatet – tre intervjuer senare	28
6.2.	Surrogatmödraskap och språkkonsulter.....	29
6.3.	Utblick	30

7. Litteratur- och materialförteckning.....	32
7.1. Litteraturförteckning.....	32
7.2. Materialförteckning	33
Bilaga 1	34
Bilaga 2	47
Bilaga 3	56

Tabellförteckning

Tabell 1 Material	9
-------------------------	---

1. Inledning

I den här delen av uppsatsen beskriver jag bakgrunden till undersökningen och hur den förhåller sig till min roll som språkkonsult. Jag motiverar också mitt val av ämne och redogör för undersökningens syfte. Därefter finns studiens forskningsfrågor, avgränsningar och en kort redogörelse för mitt förväntade resultat.

1.1. Bakgrund

Antalet barn som kommer till Sverige genom adoption från utlandet har minskat under de senaste åren (Bergman & ten Hoopen 2018 [TV-program]). Under samma period har antalet barn som fötts genom surrogatmödraskap som kommer till Sverige ökat. Under de närmsta åren kommer antagligen antalet barn som kommer via surrogatmödraskap gå om antalet som kommer via adoption vilket ses som ett paradigmskifte i branschen (ibid.). Både adoption och surrogatmödraskap är industrier som har fått hård kritik för att barn behandlas som handelsvaror (Håkansson 2018, Juhlin 2016, Kangro 2016, Rosenlund-Hauglid 2018).

Redan 2010 publicerade Ekman boken *Varat och varan. Prostitution, surrogatmödraskap och den delade människan*. Den beskriver likheterna och skillnaderna mellan prostitution och surrogatmödraskap och hur det bidrar till exploatering av kvinnors kroppar (Ekman 2011). Ekman definierar surrogatmödraskap som ”att kvinnor föder barn mot kontrakt” (2011:128).

Den offentliga utredningen SOU 2016:11 *Olika vägar till föräldraskap* fokuserar på behandlingar av ofrivillig barnlöshet. Ett alternativ som tas upp i utredningen är surrogatmödraskap. Det definieras som ” [...] att en kvinna upplåter sin kropp och blir gravid med den uttalade avsikten att efter födseln lämna över barnet till ett par eller en person som inte själv kan eller vill bära fram ett barn.” (SOU 2016:11:359).

1.2. Motivering

Vid en första anblick kan mitt uppsatsämne framstå som en smula udda och fränkopplat mitt framtida yrke som språkkonsult. Med den här uppsatsen vill jag undersöka hur kvinnor och kvinnors kroppar beskrivs och framställs. Jag vill undersöka om det görs skillnad på kvinnor som kan bära barn och kvinnor som av olika anledningar inte kan bära barn utan skaffar barn genom surrogatmödraskap.

2011 besökte jag tillsammans med några vänner Feministiskt forum i Stockholm. Det hölls på ABF-huset på Sveavägen och var en möjlighet för mig och mina vänner som kom från en liten stad att få lyssna på framstående feminister i en tid när den feministiska rörelsen var i en backlash. En programpunkt naglade sig fast i mitt minne, en debatt om surrogatmödraskap. Den fick mig att börja tänka på ett helt nytt sätt kring hur kvinnors kroppar behandlas. Sedan dess har surrogatmödraskap varit något som jag har funderat över och läst om ur ett feministiskt och samhällsvetenskapligt perspektiv. Under åren har jag upplevt att det har saknats ett språkvetenskapligt perspektiv på vad som sker i surrogatmödraskapsprocessen. Den här uppsatsen är ett försök att diskutera surrogatmödraskap utifrån språkvetenskapliga aspekter.

Under arbetet med den här undersökningen har jag letat efter studier och undersökningar som analyserar surrogatmödraskap ur ett språkvetenskapligt perspektiv. Mina eftersökningar har resulterat i ett antal studier som undersöker hur kvinnor beskrivs i andra situationer men ingenting om surrogatmödraskap. Eftersom jag inte har kunnat hitta språkvetenskapliga perspektiv om ämnet blir min undersökning viktig. Genom att undersöka hur kvinnor beskrivs blir det också möjligt att analysera vilka maktstrukturer som upprätthålls. I min roll som språkkonsult behöver jag kunna analysera språk och kommunikation ur både ett vetenskapligt och ett maktkritiskt perspektiv. Beskrivningar av människor och tillskrivningar av egenskaper sker inte i ett vakuum utan är produkter av samhället vi lever i. Språkhandlingar som reproducerar normer och föreställningar kan vara diskriminerande även om det inte är avsändarens syfte (Hornscheidt & Landqvist 2014:40). Med hjälp av språket är det möjligt att både skapa och upprätthålla skillnader mellan människor vilket gör språket till ett maktmedel i samhället

(Hornscheidt & Landqvist 2014:41). I den här undersökningen kommer jag titta på hur deltagarna genom språket uttrycker maktrelationer och vilka ideal och normer som reproduceras.

1.3. Syfte och forskningsfrågor

Syftet med den här uppsatsen är att studera samtal som rör surrogatmödraskap och undersöka hur kvinnor beskrivs av de tilltänkta föräldrarna. Gör de tilltänkta föräldrarna skillnad på kvinnan som bär deras barn och föräldern som av olika anledningar inte kan bära barnet? Jag vill också undersöka hur de tilltänkta föräldrarna konstruerar familjen som institution. Utifrån mitt syfte har jag formulerat tre forskningsfrågor:

- Hur beskriver de tilltänkta föräldrarna kvinnan i föräldraparet?
- Hur beskriver de tilltänkta föräldrarna surrogatmamman?
- På vilket sätt beskrivs familjer och genetiska barn av de tilltänkta föräldrarna?

Jag vill att mina frågor ska kunna ge mig svar på om de tilltänkta föräldrarna gör skillnad på kvinnor som kan föda barn och kvinnor som inte kan föda barn. Samtidigt vill jag se hur de tilltänkta föräldrarna beskriver varför de har valt att skaffa barn med genetiska band och hur de ser på familjeskapandet.

1.4. Avgränsningar

Undersökningens omfång kräver vissa avgränsningar. Surrogatmödraskapsprocessen är en komplicerad process med många olika deltagare och aktörer. I den här undersökningen kommer jag enbart att undersöka hur de tilltänkta föräldrarna beskriver kvinnor, familjer och genetiska barn. Det innebär att till exempel surrogatmamman och barnets perspektiv inte undersöks. En annan aspekt som jag inte kommer ta upp är hur äggdonatorer och andra aktörer med genetisk koppling till barnen beskrivs och framställs i materialet.

1.5. Förväntat resultat

För några år sedan såg jag en intervju med ett par som skaffat barn via surrogatmödraskap. Då reagerade jag över hur de tilltänkta föräldrarna beskrev processen, sin egen situation och surrogatmamman. Jag upplevde att de tilltänkta föräldrarna legitimerade sina egna handlingar dels genom att undvika att prata om surrogatmamman och dels genom att förklara att de hade gett surrogatmamman en möjlighet att försörja sig.

Mitt förväntade resultat är därför att det beställande paret beskriver kvinnan som är surrogatmamma på ett annat sätt än de beskriver kvinnan som är en del av det beställande föräldraparet. Jag tror också att jag kommer att kunna se deras bild av vad det är att vara en familj och vikten av att ha biologiska barn.

Innan jag påbörjade transkriberingen och analysen har jag läst tidigare forskning inom området vilket påverkar vilket resultat jag tror jag kommer att få. I delen som berör undersökningens teori lyfter jag fram några av de teorier som Ekman lyfter fram. Jag tror att mitt resultat även kommer gå att knyta till den tidigare forskningen och de teorier som Ekman kopplar till surrogatmödraskapsprocessen.

2. Tidigare forskning

I den här delen kommer jag att redogöra för tidigare forskning inom det aktuella forskningsområdet. I mina efterforskningar har jag inte kunnat hitta tidigare studier som undersöker hur kvinnor i surrogatmödraskap beskrivs. Därför utgår jag från andra studier som har beröringspunkter med den undersökning jag gör. De undersökningar och den litteratur som tas upp här har koppling till sociolingvistik, genus- och språkvetenskap.

Byrmans avhandling *Graviditetsuttryck i svenskan* (1989) kan på många sätt ses som en utgångspunkt i min undersökning. Hennes studie behandlar hur graviditet beskrivs i svenska språket och därmed undersöker hon också hur kvinnor beskrivs. Byrman skriver bland annat att informanterna i undersökningen har reagerat negativt på uttryck som refererar till samlag, ingången till tillståndet och kvinnans kropp

(1989:133). Byrman nämner också att det inte finns klara gränser mellan den gravida kvinnan och barnet som hon bär (1989:18). I undersökningen finns flera graviditetsuttryck där kvinnan liknas vid ett objekt, till exempel ”Han har satt henne på jäsning” och ”Han har laddat henne” (Byrman 1989: 65, 68). Den här studien är relevant i förhållande till min undersökning eftersom den behandlar hur gravida kvinnor beskrivs. Kvinnorna som är surrogatmammor är också gravida. Det som skiljer graviditeterna från varandra är vem som bär barnet och vem som har rätt till det när det föds.

Utöver Byrman finns Svahns studie *Den liderliga kvinnan och den omanlige mannen. Skällsord, stereotyper och könskonstruktioner*. (1999). Där redogör Svahn för hur män och kvinnor framställs i skällsord och hur talaren med hjälp av skällsord kan försöka kontrollera den som skällsorden riktas mot (1999:23). Ett exempel som Svahn lyfter fram är skällsordet ”PSB” som står för ”påsettningsbar” (ibid.). Det som händer är att kvinnor omdefinieras från subjekt till objekt och sexualiseras (Svahn 1999:24). Svahn tar också upp ord som beskriver hur kvinnors kroppar är tillgängliga för alla och nämner bland annat ”madrass” och ”vandringsspokal” (1999:116). Fenomenet att kvinnor beskrivs med ord som beskriver det kvinnliga könsorganet definierar Svahn som metonymier eftersom talaren använder en del av kroppen för att beskriva helheten, alltså könsorganet för att beskriva kvinnan (1999:119). Ett annat fenomen som Svahn beskriver är elliptisk ordbildning. Här handlar det om att ord förkortas genom final reduktion som i exempel när ”homosexuell” blir ”homo” (Svahn 1999:159). Svahns studie är på många sätt intressant i förhållande till min undersökning eftersom de beskrivningar som görs av kvinnor till viss del liknar det som jag kan se i mitt material.

I *Kung Karl och kärleksgrottan. Lek, lust och ideologi i de svenska könsorden*. har Milles studerat könsmetaforer (2010). Bland namnmetaforerna i undersökningen går det att se att mäns könsorgan i högre utsträckning liknas med personer med makt medan kvinnors könsorgan liknas med egennamn (2010:51–52). I Milles undersökning finns exempel som ”Lotta” och ”Rosamunda” (2010:30) samt ”kung Karl” och ”Terminator” (2010:33–34). Metaforer för det kvinnliga könsorganet har ofta fokus på reproduktion och liknar det vid en behållare för en penis eller ett barn (Milles 2010:62). Milles studie är intressant för min undersökning eftersom den

fokuserar på hur kvinnors kroppar beskrivs. Eftersom surrogatmödraskap handlar om förmågan att bära barn blir beskrivningar av reproduktion och könsorgan relevant.

3. Teori och begrepp

I den här delen av uppsatsen redogör jag för teorier och begrepp i undersökningen. Jag kommer beskriva hur mina teoretiska utgångspunkter ser ut och vilka teorier jag kommer använda när jag analyserar mitt material. Debatten om surrogatmödraskap är förhållandevis begreppstät vilket gör att jag i den här delen också redogör för vilka begrepp jag har valt att använda.

3.1. Teori

Min undersökning tar avstamp i tidigare sociolingvistisk forskning som undersöker hur kvinnor och kvinnors kroppar beskrivs. Uppsatsens teoretiska utgångspunkt är i forskning som Byrman (1989), Svahn (1999) och Milles (2010).

Jag har inte kunnat hitta studier som undersöker surrogatmödraskap ur ett språkvetenskapligt perspektiv. Därför utgår undersökningen från den forskning som gjorts om beskrivningar av kvinnor och kvinnokroppen. Ekmans *Varat och varan. Prostitution, surrogatmödraskap och den delade människan*. (2011) utgör ett viktigt komplement till undersökningens språkvetenskapliga teorier.

En teori som är intressant i förhållande till materialet är teorin om repro-könande. Repro-könande uppstår när kvinnor tillskrivs rollen som mamma och upprätthåller normen att kvinnor har barn (Hornscheidt & Landqvist 2014:63, 93). Repro-könande reproducerar normer där kvinnor i första hand är föräldrar och där deras uppgift i livet är att bära och föda barn (Hornscheidt 2015:35–36). En viktig komponent i surrogatmödraskapsprocessen är synen på moderskapet, därför blir teorin om repro-könande viktig för min undersökning.

I *Varat och varan. Prostitution, surrogatmödraskap och den delade människan* beskriver Ekman hur surrogatförespråkare liknar surrogatmamman med avelsdjur,

ugnar och instrument och den distansering som görs mellan surrogatmamman och barnet (2011:157). Ekman problematiserar också begreppet 'surrogatmamma' eftersom det rent etymologiskt borde syfta på den tilltänkta mamman och inte surrogatmamman som bär barnet (2011:158). Surrogatmamman är inte ett surrogat till en mamma utan ett surrogat till en livmoder. Den abstraktionsprocess som görs i diskussioner om surrogatmödraskap jämför Ekman vid den som görs i diskussioner om prostitution och abort där kvinnors kroppar görs till behållare och varor (2011:94–95, 161). Ekman (2011:160) förklarar processen så här:

Moder – livmoder – behållare

[...]

Mor – surrogatmor – surro

I processen går kvinnan från att vara moder till att vara en livmoder och slutligen en behållare. I språket konstrueras kvinnan från mor till surrogatmor till att bli enbart surro. Abstraktionen har likheter med de teorier som finns om alienation och reifikation. Den stora skillnaden anser Ekman är att här *känns* inte arbetet som att sälja sig själv utan *är* att sälja sig själv vilket gör att jämförelser med vanliga arbeten blir problematiska (2011:180). Ekman beskriver kommersiellt och altruistiskt surrogatmödraskap som en skala och liknar det med sambandet mellan trafficking och prostitution (2011:164). I surrogatmödraskapsprocessen funktionaliseras graviditeten (Ekman 2011:165). Den går från att vara något en kvinna *är* till något som en kvinna *äger* (ibid.). Surrogatmödraskap upprätthåller drömmen om kärnfamiljen och gör det möjligt att laga något som annars skulle varit trasigt eller ofullständigt (Ekman 2011:137–138). De teorier som Ekman lyfter fram används för att förklara vad som händer i materialet och som en brygga mellan samtalet och samhället.

För att förklara de grammatiska fenomen som finns i mitt material kommer jag att utgå från *Svenska akademiens grammatik* (SAG), *Svenska akademiens ordbok* (SAOB), *Svensk ordbok* (SO) och *Svenska akademiens ordlista* (SAOL). För att beskriva vad som händer när benämningar delas upp och förändras kommer jag använda SAG. Där beskrivs fenomenet som 'ellipser' (2010:169). En 'final ellips' är

när en del i slutet av till exempel ett ord tas bort utan att det byter betydelse (2010:169, 945). Ett exempel är att säga ”bi” istället för ”bisexuell”. SAOB:s artikel om genitiv förklarar hur samhörighet och ägande kan uttryckas ur ett grammatiskt perspektiv (2019). SAOL och SO har varit vägledande i den begreppsdiskussion som finns i uppsatsen.

Kjeldsen beskriver metonymi som ett namnbyte som bygger på samband (2008:211–212). Genom att använda personens personlighetsdrag som beskrivning istället för personens namn blir det möjligt att skapa nya beskrivningar (ibid.). Ett exempel är ”Läkaren undersökte patienten på ryggen.” som innebär att läkaren undersökte personen, som är en patient, på ryggen. Kjeldsen används för att beskriva samtalsdeltagares beteenden i materialet.

3.2. Begrepp

I den här delen kommer jag redogöra för de begrepp som jag har valt att använda i min undersökning. Inom debatten om surrogatmödraskap förekommer en mängd olika beskrivningar av personerna som deltar i en surrogatmödraskapsprocess. Vilka begrepp som används och hur personerna beskrivs skapar föreställningar om makt och relationer hos mottagaren (Hornscheidt & Landqvist 2014:122).

Jag har valt att använda begreppet ’surrogatmödraskap’ framför ’surrogatmoderskap’. I den offentliga utredningen används ’surrogatmoderskap’ medan ’surrogatmödraskap’ är vanligare i bruket enligt Språkbankens verktyg Korp (SOU 2011:16:359, 361; Korp 2019). I Korp förekommer ’surrogatmoderskap’ i 95 fall medan ’surrogatmödraskap’ förekommer i 938 fall. Ett annat begrepp som används är ’värdmoderskap’. Det förekommer bara i 2 fall i Korp (2019) och används framförallt av personer som förespråkar surrogatmödraskap.

För att beskriva personerna som ses som föräldrar kommer jag att använda ’de tilltänkta föräldrarna’ vilket är det begrepp som används i den offentliga utredningen (SOU 2011:16:361). Andra begrepp som förekommer i debatten om surrogatmödraskap är ’det beställande paret’ och ’föräldrarna’.

Kvinnan som bär barnet kommer att beskrivas som ’surrogatmamma’. Varianter som ’surrogatmoder’, ’surrogatmor’, ’värdmoder’ förekommer i debatten

tillsammans med kortare varianter som 'surro', 'surrogat' och 'bärare'. 'Surrogatmamma' är också det begrepp som förekommer i både SAOL och SO.

För att beskriva det eller de barn som föds av surrogatmamman kommer jag att använda 'barn'. I den offentliga utredningen används framförallt 'det blivande barnet' och 'det tillkomna barnet' för att undvika otydligheter (SOU 2011:16:361). I min undersökning är barnen som beskrivs redan födda och löper ingen risk att blandas ihop med andra barn eftersom texten enbart diskuterar barn som är födda genom surrogatmödraskap.

Begreppet 'ofrivillig barnlöshet' har olika definitioner. I den här undersökningen kommer jag att använda den definition som finns i den offentliga utredningen, vilket innebär att uttrycket används om alla som är ofrivilligt barnlösa (SOU 2011:16:97).

4. Material, metod och etik

Den här delen av uppsatsen innehåller en introduktion och redogörelse för materialet. Transkriptionerna finns i bilaga 1 till 3. Därefter följer en redogörelse för vilka metoder som har varit framträdande i undersökningen. Eftersom mitt material innehåller samtal diskuterar jag också mina etiska avvägningar i den här delen.

4.1. Material

Materialet utgörs av tre klipp från TV-programmet *Malou efter tio* som sänds i TV4. Det sänds på vardagar mellan 10:00 och 12:00 och leds av Malou von Sivers (TV4 2019 [www]). *Malou efter tio* är ett samhällsprogram som tar upp aktuella ämnen i intervjuform. Tabell 1 beskriver vilka namn videoklippen har fått av TV4, när de är publicerade, hur långa de är och vilka som medverkar i klippen.

Tabell 1 Material

Namn	Publicerat	Längd	Medverkande
Sabina Dufberg har nyligen hämtat hem sina surrogattvillingar från Indien	2014-09-23	18:05	Sabina Dufberg, Anders Gåhlin Dufberg, Malou von Sivers
De skaffade barn via en	2015-02-18	15:27	Erik Tregaard, Linda

surrogatmamma			Tregaard, Malou von Sivers
Håkan och Alexandre skaffade dottern Maia genom surrogatmamma	2017-11-21	13:01	Håkan Lindgren, Alexandre Thomas-Lindgren, Malou von Sivers

Samtliga klipp innehåller tre samtalsdeltagare och ett eller flera barn. Eftersom barnen inte pratar i klippen har jag valt att inte räkna dem som samtalsdeltagare. Malou von Sivers är programledare och är därför med i alla klipp. Hon är den som leder samtalet och i sin roll är hon också den som lyfter in nya topiker. De övriga samtalsdeltagarna i materialet är föräldrar till barn som fötts genom surrogatmödraskap. Två av paren består av en man och en kvinna och ett av paren består av två män.

Det finns flera skäl till att materialet i undersökningen kommer från *Malou efter tio*. Ett skäl är vem som sänder programmet, nämligen TV4. TV4 är en av Sveriges största TV-kanaler och en stor medieaktör i samhället med mycket makt och inflytande. Ett annat skäl är att materialet behöver komma från ett program som är tillgängligt i efterhand, vilket kräver en streamingtjänst eller motsvarande. I det här fallet finns videoklipp publicerade på programmets Youtubekanal.

För att kunna jämföra materialet har jag valt att använda videoklipp från flera avsnitt av samma TV-program. Det gör jämförelsen mer kvalificerad eftersom materialet rör sig i samma genre och fungerar på samma sätt. Eftersom surrogatmödraskap är ett förhållandevis smalt ämne kräver undersökningen ett program som både har sänts förhållandevis länge och berör närliggande teman. Undersökningens frågeställningar kräver ett material där de tilltänkta föräldrarna pratar om sin upplevelse av att bli föräldrar genom surrogatmödraskap. Det gör att just intervju-formatet är en situation som kan svara på de frågor som jag ställer i min studie.

I mina sökningar efter material hittade jag totalt fyra klipp från *Malou efter tio* där personer med erfarenhet av att skaffa barn via surrogatmamma deltar. Av de fyra klippen är tre med i min undersökning. Mina krav på materialet var att jag ville höra de tilltänkta föräldrarna reflektera över sina upplevelser i en intervjusituation. För att kunna se hur de tilltänkta föräldrarna förhåller sig till kvinnor som kan och kvinnor som inte kan bära och föda barn behövde klipp innehålla två föräldrar som

interagerar med varandra. Det klipp som jag valde att inte använda i undersökningen innehöll bara en förälder vilket innebar att det inte uppfyllde mitt krav om två föräldrar.

Två av klippen i materialet innehåller talare som antingen bryter på ett annat språk eller talar ett annat språk. De fall där jag inte har kunnat höra eller förstå vad som sägs är markerade med ”((ohörbart))” eller ”((pratar franska))” i transkriptionerna.

4.2. Metod

Undersökningens metoder är i huvudsak kvalitativa och deduktiva. Forskningsfrågorna kräver detaljerade studier av samtalen i materialet vilket innebär att mina metoder är transkribering av videoklipp och sociolingvistisk samtalsanalys. Eftersom min undersökning utgår från forskningsfrågor och en föreställning om resultatet är mina metoder deduktiva.

Samtalsanalys är brett och i den här undersökningen används det som kallas för interaktionell sociolingvistik eller sociolingvistisk samtalsanalys (Wirdeńs 2013:199). Sociolingvistisk samtalsanalys ska ses som en språkvetenskaplig metod och därför är det viktigt att analyserna kan kopplas till vad som sägs i samtalen (Wirdeńs 2013:221).

Att transkribera samtal tar förhållandevis lång tid. Undersökningens forskningsfrågor kräver i första hand att samtals turer är transkriberade. Överlappande tal och metakommentarer är markerade i undersökningens transkriptioner. Till viss del är pauser och inandningar transkriberade även om pauserna inte är angivna i sekunder utan enbart markerade med ”(.)”. I transkriberingsarbetet har jag utgått från Wirdeńs transkriptionsnyckel (2013:228).

Efter transkriberingen har 14 sekvenser från materialet analyserats och kategoriserats efter de teman och topiker som tas upp i samtalen. Transkriberingarna av materialet omfattar totalt 1455 rader där 174 rader diskuteras i resultatet.

4.3. Etik

Materialet i undersökningen utgörs av samtal mellan verkliga människor där topikerna bör ses som förhållandevis privata och känsliga. Ämnen som barnlöshet och att bilda familj befinner sig inom den privata sfären vilket gör att min studie kräver vissa etiska avvägningar.

Samtliga klipp i materialet kommer från ett TV-program där deltagarna framträder med för- och efternamn. Eftersom samtalsdeltagarna använder sina riktiga namn i klipp som sänts på TV har jag valt att inte anonymisera dem. I samtalen framkommer det att minst en person i varje föräldrapar kan ses som en offentlig person vid inspelningstillfället: Sabina Dufberg är tränare i TV4-programmet *Biggest loser* och aktuell med en ny träningsbok (Bilaga 1, rad 17, 606, 612–613), Linda Tregaard är aktuell med en bok om sin sjukdom och deras surrogatmödraskapsprocess (Bilaga 2, rad 2–13, 417–420) och Håkan Lindgren har skrivit en skönlitterär bok om surrogatmödraskap (Bilaga 3, rad 10–21, 403–407).

Barnen som medverkar i materialet pratar inte i klipp vilket innebär att de inte har blivit transkriberade. Eftersom barnen är så pass små att de själva inte har valt att delta eller berätta att de födda av en surrogatmamma har jag valt att inte diskutera deras perspektiv.

En annan aktör som är relevant i surrogatmödraskapsprocessen är surrogatmaman. Kvinnorna som är surrogatmammor medverkar inte som samtalsdeltagare i materialet men omnämns av de andra samtalsdeltagarna. Surrogatmammorna uttalar sig inte om sina situationer men beskrivs och ges röster av de tilltänkta föräldrarna som beskriver surrogatmammornas privatliv, ekonomiska situationer och känslor. Surrogatmammorna har skrivit under avtal om att avsäga sig föräldraskapet till barnen men har antagligen inte godkänt att bli omtalade i nationell media. De beskrivningar av surrogatmammorna som finns i materialet utgår från de tilltänkta föräldrarnas perspektiv.

5. Resultat och diskussion

Under transkriberingen och analysen av materialet har jag sett både likheter och skillnader i hur de tilltänkta föräldrarna beskriver kvinnan i föräldraparet, surrogatmamman och deras bild av familjer och familjeskapande. I arbetet med materialet har jag kunnat urskilja ett antal teman som är intressanta i förhållande till mina forskningsfrågor. De teman jag har sett presenteras med transkriberade exempel från de samtal som utgör materialet i undersökningen.

Samtalsdeltagarna benämns i resterande delar av undersökningen med sina initialer. Malou von Sivers benämns som MVS, Sabina Dufberg som SD, Anders Gåhlin Dufberg som AGD, Erik Tregaard som ET, Linda Tregaard som LT, Håkan Lindgren som HL och Alexandre Thomas-Lindgren som ATL.

5.1. ”Enorm barnlängtan”

Ett tema som förekommer i alla samtal i materialet är längtan efter barn och de problem som uppstår vid ofrivillig barnlöshet. I den här delen av resultatet och diskussionen lyfter jag fram de exempel från samtalen som handlar om de tilltänkta föräldrarnas ofrivilliga barnlöshet.

I exempel 1 börjar MVS fråga SD och AGD om hur de tänker kring riskerna att bära och föda barn. SD beskriver att det är något som de har tänkt på och som känns jobbigt. Efter MVS:s uppbackning fortsätter SD och beskriver att vetskapen om riskerna surrogatmamman utsätts för under graviditeten är jämförbara och lika jobbiga som den barnlöshet som SD och AGD upplever.

(1) Intervju med SD och AGD från 2014-09-23, bilaga 1, rad 335-347

MVS tänk- tänkte tänkte ni båda två på att risker för den här
det är alltid risk med både att bära barn och föda barn=

SD mm

MVS =för den här kvinnan som bar era barn då=

SD mm

MVS =vad hur tänkte ni där

SD det klart att det låg i [bak-] bakhuvudet så är det ju=

MVS [mm]

SD =*tvekljud* det är ju det som känn- alltså man känner att
det känns jobbigt=

MVS mm

SD =men det är ju också lika jobbigt å stå där och aldrig ha
 möjligheten att få egna barn

SD:s jämförelse likställer vetenskapen om riskerna med barnlängtan men gör också SD och AGD till offer för barnlöshet. SD beskriver inte riskerna surrogatmammans utsätts för som det jobbiga, utan hennes och AGD:s vetenskap om riskerna. Den sista turen i exempel 1 avslutas med ”egna barn” vilket också markerar att det för SD och AGD inte räcker att umgås med barn i deras närhet utan de har ett behov att ha egna barn. I exemplet flyttas fokus från riskerna en graviditet innebär till SD och AGD:s längtan efter egna barn.

I exempel 2 inleder MVS med att introducera LT:s tidigare graviditet. LT beskriver de problem som uppstod i vardagen när hon slutade ta sina mediciner och hur ET behövde hjälpa henne.

(2) Intervju med ET och LT från 2015–02–18, bilaga 2, rad 50-71

MVS men ni har haft en enorm barnlängtan det har man ju
 förstått och eh den där mar- barnlängtan gjorde att du
 var nästan beredd känns det som å göra vad som helst för
 att få ditt barn

LT aa *skrattar*

MVS ta bort medicinerna som innebär också *tvekljud* väldig
 risk för dig

LT ja [absolut]

MVS [mm] .h vad hände när du blev gravid första gången och
 då var det med din dotter juliette

LT eh ja *tvekljud* du tänker på hur sjuk jag [blev] eh när=

MVS [ja]

LT =jag avgiftade mig då det var ju sex månader innan vi
 kunde försöka och få barn och eh jag visste inte hur det
 skulle påverka mig över huvud taget och jag blev
 överraskad över hur sjuk jag blev=

MVS mm hur blev du

LT =jag kunde egentligen gå tvåhundra meter per dag och jag
 tvingades till och med urinera i duschen på slutet
 [erik] fick supporta mig och hjälpa till och göra=

MVS [mm]

LT frukost *tvekljud* även hjälpa och klä mig

I det här exemplet väljer LT att berätta detaljer som på många sätt kan upplevas som privata av utomstående. LT beskriver hur hon fick hjälp att klä på sig och behövde urinera i duschen. Genom att avslöja privata detaljer bevisar hon hur dåligt hon

mådde under sin graviditet och placerar sig själv i en position där hon är beroende av någon annan. I den förra graviditeten var hon beroende av ET och i den här är hon beroende av en surrogatmamma som kan bära hennes barn.

5.2. ”Få barn på naturligt sätt”

Den här delen diskuterar två av de sekvenser där samtalsdeltagarna redogör för sin bild av att föda barn och vad som är normalt. Exempelen kommer från MVS:s intervju med SD och AGD.

I exempel 3 beskriver MVS det trauma som SD har genomgått på grund av sin ofrivilliga barnlöshet. SD svarar MVS genom att dels bekräfta det som MVS säger och dels utveckla det MVS har initierat. Hon fortsätter och berättar att det är naturligt för kvinnor att kunna fortplanta sig.

(3) Intervju med SD och AGD från 2014-09-23, bilaga 1, rad 79-87

MVS nää alltså när man när jag läste på om dig så förstod jag att och det förstår man ju att det har varit ett trauma för dig som du delvis också har hemlighållit för att .h du tänkte att det kommer bli ett bra liv ändå (.) utan barn

SD jaa eh det blir ju alltså i tonåren får man reda på nånting sånt här och *tvekljud* det är ju naturligt för kvinnan att f- att eh kunna fortplanta sig det är ju så samhället ser ut

SD:s uttalande blir intressant i förhållande till teorier som handlar om repro-könande. Med repro-könande upprätthålls normen att kvinnor är mammor men också att kvinnor föder barn (Hornscheidt & Landqvist 2014:63, 93). Genom att beskriva det som naturligt beskrivs också kvinnor som inte kan föda barn som onaturliga.

Beskrivningarna och föreställningarna om hur kvinnor är blir intressanta i förhållande till exempel 4 när SD och MVS interagerar med varandra om barn. SD beskriver att hon har varit medveten om att hon inte kan få barn men lägger, efter MVS:s uppbackning, till ”på naturligt sätt” och ”på naturlig väg”.

(4) Intervju med SD och AGD från 2014-09-23, bilaga 1, rad 59-64

SD =hur det är eh jag har ju personligen vetat om att att jag kan inte få barn=
 MVS mm
 SD =på på naturligt sätt=
 MVS mm
 SD =på naturlig väg då eh=

Genom att beskriva att det finns ett naturligt sätt eller en naturlig väg att få barn på, som SD själv inte kan få, beskrivs också en motsats som är att få barn på ett annat sätt som inte är naturligt. Genom att den klassiska normen för hur man får barn beskrivs som naturlig beskrivs också andra sätt att få barn på som onaturliga. Det innebär också att normen för hur barn bör födas reproduceras.

5.3. ”En chans att föra nånting vidare”

Ett tydligt tema i materialet är samtalsdeltagarnas längtan efter barn och framförallt barn med genetisk koppling till antingen en eller båda av de tilltänkta föräldrarna. I de följande exemplen resonerar de tilltänkta föräldrarna kring ämnen som berör barn och genetiska band.

I exempel 5 diskuterar AGD och MVS barnlöshet och att skapa familj. AGD berättar att han har tänkt att ”det blir familj om det blir familj” och pratar om sin och SD:s ålder i förhållande till möjligheten att ”föra nånting vidare”. MVS frågar AGD om han upplevde att det var konstigt att SD inte kunde få barn. Han beskriver att han inte reagerade på det och att ”man ju får ta hindren som dom kommer”.

(5) Intervju med SD och AGD från 2014-09-23, rad 116-128

AGD nä jag tror väl så här men vi vi går mot fyrtioårsåldern båda två eh det har väl inte jag har väl resonerat så att det blir familj om det blir familj om man träffar rätt och sen kom väl frågan upp så att säga *tvekljud* på grund av ska jag säga inte tack vare vår ålder så vi börja fundera på vad vi skulle göra *tvekljud* en chans att föra nånting vidare också
 MVS och hur reagerade du när du hörde att sabine inte kunde få barn va det konstigt för dig
 AGD *tvekljud* jag tror att det som vad ska jag säga jag reagerade väl inte på något speciellt sätt jag är ju tillsammans och älskar henne så att det är ju egentligen ja man får ju ta hindren som dom kommer så att säga

I det här exemplet säger AGD ”det blir familj om det blir familj”. Det säger något om AGD:s föreställning om hur en familj ser ut. Att i ett samtal om barnlöshet och förmågan att kunna få barn använda det uttrycket signalerar att barn är en förutsättning för att det ska vara en familj. I slutet av turen säger han att det är ”en chans att föra nånting vidare också”. Det visar att det inte handlar om vilka barn som helst utan barn med en genetisk koppling till antingen en eller båda föräldrarna. Att AGD och SD skulle kunna utgöra en familj utan genetiska barn framstår som en omöjlighet eftersom det inte möjliggör en chans att föra sina gener vidare. Genom barnen blir familjen fullständig och hel (Ekman 2011:137–138). I AGD:s sista tur i exemplet säger han att ”man får ju ta hindren som dom kommer” vilket också beskriver en föreställning om kvinnor. Att se det som ett hinder att kvinnor inte kan skaffa barn påminner mycket om det som Hornscheidt och Landqvist beskriver som repro-könande, alltså föreställningen att kvinnor är och ska vilja vara mammor (2014:93).

Vikten av att kunna föra något vidare och att se sig själv i andra återkommer i exempel 6. Här diskuterar MVS, AGD och SD huruvida barnen påminner om AGD. AGD och SD beskriver att deras son är lik AGD medan dottern liknar SD trots att hon inte har några genetiska band till barnen. Därefter beskriver SD hur dottern liknar henne själv som barn.

(6) Intervju med SD och AGD från 2014–09–23, bilaga 1, rad 582–601

MVS .h ja fantastiska är dom i alla fall och jättefina kan du
se att dom är lika dig på något sätt
AGD grabben kan vi se det [vi vi]
SD [lilla] nicholas brukar folk säga=
MVS [*skrattar*]
SD =att att eh han är lik [det konstiga är att folk] ty==
MVS [ja det kan man faktiskt se]
SD =folk har ju trott det blir ju så där att folk (.) tror
ju eller när man inte vet om det blir [eller] inte så=
MVS [då läser man in]
SD =läser man ju in att hon är väldigt lik mig men det
lustiga är att min mamma tog fram en eh bebisbild på mig
och jag föddes ju med kolsvart hår=
MVS aa
SD =så jag ju jättemycket hår på [huvudet kolsvart] och sen=
MVS [aha okej]
SD =hade jag gulsot så jag var väldigt [mörk i hyn också]=
MVS [*skrattar*]

SD =eh och lite ögonen uppåt sådär så att min bebisbild och celina dom är ganska lika så att=

Flera av turena i exempel 6 förstärker bilden av att de tilltänkta föräldrarna har ett behov att lyfta fram sambandet mellan sig själva och barnen. SD har inga genetiska kopplingar till barnen men berättar tidigare i intervjun med MVS att hon medvetet har valt en äggdonator som är lik henne själv. I segmentet från exempel 6 beskriver SD hur hon som bebis hade gulst, jättemycket kolsvart hår och ”ögonen lite uppåt sådär” och att det gör att hennes dotter liknar henne. Att det i själva verket är äggdonatorn som dottern är lik nämns inte.

Det sista exemplet kommer från MVS:s intervju med ET och LT. Här beskriver LT hur hon och ET ville ha ett genetiskt syskon till sitt barn.

(7) Intervju med ET och LT från 2015-02-18, rad 188-196

LT =då jag har (.) familjer runt oss som har gjort det här tidigare och så och det verkade inte heller vara någon enkel resa [på] något sätt (.) och när vi då insåg att=

MVS [mm]

LT =det fanns en möjlighet att få ett genetiskt syskon så ville vi gärna försöka det

MVS mm och då eh så blev det en indisk kvinna (.) som eh skulle som valdes ut (.) att bära ert barn och bli så kallad surrogatmamma=

Turen i exempel 7 påminner om de tendenser som finns i exempel 5 och 6. Behovet av att känna samhörighet och ha genetisk koppling till sina barn beskrivs som något självklart. Genom surrogatmödraskap blir det möjligt för ET och LT att skapa en hel familj med genetiska band. Den trasiga familjen blir fullständig genom surrogatmödraskapet (Ekman 2011:138).

5.4. ”Ett hederligt arbete”

Alla samtal i materialet innehåller segment där de tilltänkta föräldrarna på olika sätt diskuterar surrogatmödraskap som ett arbete eller en tjänst. I den här delen av texten redogör jag för tre av de segment som finns i materialet.

I exempel 8 beskriver SD hur surrogatmamman och hennes man såg surrogatmödraskap som ett alternativ till tiggeri. Samtidigt beskriver hon den lycka som hon och AGD kände för att bli föräldrar.

(8) Intervju med SD och AGD från 2014-09-23, bilaga 1, rad 299-303

SD =i rummet va att dom såg jag tror att dom såg våran lycka samtidigt som dom såg det som ett hederligt arbete istället för att springa på gatan och låta sina barn springa och knacka på taxidörrar taxi *tvekljud* och tiggga pengar va för det var väl det alternativet dom hade

Här snuddar SD vid en intressant relation mellan altruistiskt och kommersiellt surrogatmödraskap där likheten blir slående. SD beskriver hur surrogatmamman och hennes man såg SD och AGD:s lycka samtidigt som SD och AGD framställs som goda eftersom de ger surrogatmamman och hennes man pengar och det som SD beskriver som "ett hederligt arbete". Det som SD beskriver framstår som en jämlik relation där två jämbördiga parter byter varor och tjänster med varandra. I det altruistiska surrogatmödraskapet är det inte pengar som byter ägare utan snarare godhet. I exemplet framställs lyckan som en del av bytet mellan parterna. Genom sin beskrivning framställs det både som ett altruistiskt och kommersiellt surrogatmödraskap.

På många sätt liknar exempel 8 och exempel 9 varandra. I exempel 9 berättar LT hur hon och ET upplever att de och surrogatmamman hjälper varandra. När MVS frågar hur de tilltänkta föräldrarna hjälper surrogatmamman svarar LT att hon nu, tack vare de tilltänkta föräldrarna, kan låta sina barn gå i skola. På MVS:s fråga om vad det kostar svarar LT att det kostar mycket men att det är något som går att lösa om man har barnlängtan.

(9) Intervju med ET och LT från 2015-02-18, bilaga 2, rad 269-282

LT ehm vi upplever ju att vi hjälper varandra att uppnå någonting som vi inte kan uppbringa av egen kraft
MVS hur hjälper du eller ni henne med vad tj-
LT rent ekonomiskt så kan hon nu sätta sina barn i skola efter vi hon har gjort det här för oss och (.) och det förändrar ju hennes liv och hennes barns liv för resten av all (.) framtid precis som hon har förändrat vårt liv för all framtid

MVS mm va vad kostar det=
 LT ehh
 MVS =är det dyrt
 LT aa det kostar ganska mycket pengar eh men jag tänker att
 det är någonting som man kan uppbringa på olika sätt om
 det här är en stor längtan=

I exempel 9 beskriver de tilltänkta föräldrarna ytterligare en transaktion. Utöver bytet av pengar som finns i det kommersiella surrogatmödrskapet beskrivs också bytet av lycka. LT beskriver surrogatmödrskapet som ett byte där de tilltänkta föräldrarna i utbyte mot pengar får lycka genom det barn som surrogatmamman föder. Surrogatmamman i sin tur får lycka genom att hon med hjälp av pengarna kan låta sina barn gå i skola.

Det sista exemplet i den här delen utgörs av ett segment där HL berättar om sin och ATL:s process. HL beskriver de svårigheter han tror uppstår om surrogatmammorna inte skulle få betalt i pengar utan enbart göra det av ren välvilja. Därefter berättar han om surrogatmamman som bar deras barns situation. Han avslutar med att säga att man kan diskutera om det är rätt eller inte.

(10) Intervju med HL och ATL från 2017–11–21, bilaga 3, rad 294–307

HL =så tror jag det blir svårt å [hitta kvinnor] som som=
 MVS [mm]
 HL = gör det [enbart] av välvilja om man säga (.) i vårt=
 MVS [mm]
 HL =fall så så är det en kvinna då som eh hade skulder hos
 kronofogden med tre egna barn ensamstående (.) som hade
 det svårt ekonomiskt och eh=
 MVS som har fått det betydligt bättre
 HL =detta hjälpte henne att att komma ur den situationen=
 MVS mm
 HL =vi vet eller vi har förstått att hon har gjort det en
 gång till (.) och vi vet att hon har kunnat köpa en liten
 lägenhet till sig och sina barn (.) eh (.) så att det (.)
 visst man kan diskutera [om] om det är rätt eller inte=

Exempel 10 skiljer sig från exempel 8 och 9 eftersom HL uttryckligen säger att han tror det är svårt att det bara sker en transaktion av välvilja eller lycka. Precis som SD i exempel 8 beskriver surrogatmödrskap som ett hederligt arbete beskriver HL hur han och ATL har hjälpt kvinnan ekonomiskt genom att låta henne vara surrogatmamma. HL avslutar med att ställa en retorisk fråga och frågar sig om det är

rätt eller inte att hjälpa någon att bli skuldfri och kunna ta hand om sina barn. Genom sin avslutning framställer han sig själv och ATL som goda eftersom de har gjort det som de anser är rätt och hjälpt surrogatmamman att förändra sin situation.

5.5. ”En separat surrogat”

I den här delen kommer jag lyfta fram ett exempel från materialet. Det här exemplet handlar om hur talaren med hjälp av språket konstruerar en distans mellan surrogatmamman och barnet.

I exempel 11 diskuterar MVS och AGD den emotionella kopplingen till barnen som föds. AGD förklarar att det är viktigt att surrogatmamman inte är äggdonator för att hålla isär den emotionella kopplingen. Han menar att det är viktigt att barnet eller barnen ska kunna knyta an till de nya föräldrarna.

(11) Intervju med SD och AGD från 2014-09-23, bilaga 1, rad 41-52

MVS =och så är det inte den kvinna som har burit dom här barnen

AGD nä man vill ju hålla isär den kopplingen av emotionella skäl=

MVS aa

AGD =så man in så man har en separat donator och en separat surrogat=

MVS mm

AGD =det är hela processen så att säga=

MVS mm

AGD =så att man egentligen kan knyta an till så att säga dom dom nya föräldrarna så att säga

I sekvensen i exempel 11 använder AGD uttrycket ”surrogat” vilket är intressant i förhållande till de teorier som finns om abstraktion, alienering och reifikation. Ekman beskriver hur surrogatmammor ofta liknas med instrument och verktyg för att skapa en distans mellan barnet och surrogatmamman (2011:157). Byrman beskriver i sin avhandling hur gränsen mellan fostret och den gravida kvinnan inte är skarp (1989:18). I den här sekvensen försöker AGD snarare skapa en gräns mellan surrogatmamman och barnen i hennes mage. Ekman diskuterar hur abstraktionsprocessen realiserar genom att talaren använder begrepp som ”surro” (2011:160). AGD:s användande av ”surrogat” kan också ses som en final ellips eller

en metonymi. Genom att korta av surrogatmamman skapas en final ellips där den sista delen av ordet tas bort (Jfr SAG 2010:945). Fenomenet går också att koppla till Kjeldsens definition av metonymi (2008:212). Användningen av ”surrogat” blir intressant när man sätter Kjeldsens beskrivning av en metonymi (ibid.) bredvid Ekmans förklaring av abstraktionsprocessen (2011:160). I exempel 11 är surrogatmamman inte längre en människa utan har abstraherats till en livmoder och en behållare för barn.

5.6. ”Hon har en mamma som bor långt borta”

Den här delen behandlar tre av de exempel som finns från materialet där de tilltänkta föräldrarna beskriver surrogatmammans roll som mamma. I exemplen i det här avsnittet ges surrogatmamman en annan position än i andra delar av materialet.

Exempel 12 är ett av de kortare exemplen från materialet. Här berättar HL om den kvinna som bar deras barn och hur många barn hon själv har. HL beskriver surrogatmamman som ”Maias surrogatmamma”.

(12) Intervju med HL och ATL från 2017–11–21, bilaga 3, rad 119–120

HL =eh i vårt fall eh (.) eh maias (.) surrogatmamma har tre egna barn=

Här uttrycker HL att det finns en relation mellan surrogatmamman och det barn som hon har varit gravid med. Användningen av genitiv-s visar att det finns en gemenskap och ett egendomsförhållande (SAOB, 2019). I det här fallet uttrycker HL att det finns en samhörighet mellan Maia och surrogatmamman. Genitivformen avslöjar att det finns ett ägande eller ett egendomsförhållande inblandat. Exempel 12 blir också lite komplicerat eftersom surrogatmamman inte är mamma till barnet utan bara utgör en behållare för barnet. Samtidigt beskriver HL en form av ägande där Maia är överordnad surrogatmamman. Maia har tillgång till sin surrogatmamma men surrogatmamman har inte tillgång till Maia utan har sina egna barn.

Exempel 13 utgörs av en diskussion mellan MVS och HL om surrogatmamman. HL beskriver vilken typ av kontakt han och ATL har med surrogatmamman som var gravid med deras barn. MVS frågar om det har varit viktigt för dem att ha kontakt

med surrogatmamman och HL förklarar att det är något som de framförallt gör för barnet. HL beskriver att deras barn har en mamma som är svår att träffa för att hon bor långt borta.

(13) Intervju med HL och ATL från 2017-11-21, bilaga 3, rad 238-265

MVS [nä] [nä] [utan det är
surrogatmamman]
HL = förnamn och foton och [liten beskrivning] men inte=
MVS [mm]
HL =ingen [kontakt alls] vi har inte efternamn [heller] så=
MVS [nä] [nä]
HL =det är blir svårt att
MVS vad vad är det för kontakt då
HL .h det är ju email och google [translation] för hon=
MVS [mm]
HL =pratar ju bara ryska
MVS känns det viktigt att ha kontakt
HL ja det gör det och inte minst för maia vi vi har ju tänkt
att vi döljer ingenting för [maia] vi man får ju=
MVS [mm]
HL =förklara (.) med ord som är lämpliga för för [varje]=
MVS [mm]

HL =ålder om [man] säger så så hon vet att hon har en mamma=
MVS [mm]
HL =som bor långt bort som heter julia=
MVS mm
HL =eh och eh eftersom hon bor långt bort är det [svårt]=
MVS [mm]
HL =att träffa henne [(.)] men sen så får vi [se] va- vad=
MVS [mm] [mm]
HL = kontakten mynnar ut i vi vi eh (.) skriver väl kanske
en (.) tre fyra gånger per år=

Det här exemplet innehåller en förklaring som skiljer sig från andra beskrivningar av surrogatmamman. HL beskriver surrogatmamman som har burit barnet som en mamma. Här är surrogatmamman inte en behållare utan är snarare en förälder på samma sätt som HL och ATL. Anledningen till att surrogatmamman inte är en närvarande del av barnets liv är att hon bor långt borta och inte att hon inte är mamma. HL:s beskrivning vänder på många sätt på perspektiven i debatten om surrogatmammans roll.

I exempel 14 frågar MVS om relationen mellan de tilltänkta föräldrarna och surrogatmamman och om de har kontakt. LT svarar att de inte har någon kontakt just

nu men att surrogatmamman mådde bra när barnet hade fötts. När MVS frågar hur de kommer agera om barnet någon gång vill ta kontakt med surrogatmamman förklarar LT att de kommer göra allt för att han ska få träffa henne.

(14) Intervju med ET och LT från 2015-02-18, bilaga 2, rad 399-416

MVS nä hur mår kvinnan som bar julian
 LT hon mår bra
 MVS mm ni har kontakt och vet det
 LT nä vi har inte kontakt just nu men vi vet att hon mår bra när vi lämnade indien
 MVS mm för det är väl också viktigt att man väljer rätt (.) eh organisation
 ET aa
 LT absolut man måste ju jobba med en seriös aktör
 MVS och d- jag vet att ni fick rådet att inte hålla kontakt
 LT aa det [fick vi]
 MVS [aa aa] mm (.) och om julian en dag vill veta vem det va
 LT då har han vårt fulla support att söka upp [henne] då=
 MVS [aa]
 LT =kommer vi göra allt vi kan för att [han ska] få träffa=
 ET [absolut]
 LT =henne

Exempel 14 beskriver hur surrogatmödraskapsprocessen i teorin pågår under graviditeten men i praktiken blir något mer. LT berättar att de kommer göra allt för att deras barn ska få träffa surrogatmamman. Genom det ges surrogatmamman en roll där hon blir något annat än en surrogatmamma. Här får hon fler uppgifter än den som är den uttalade som hon har skrivit under i kontraktet, det vill säga att vara gravid. Utöver att vara tillgänglig för de tilltänkta föräldrarna under tiden som graviditeten pågår ska hon vara tillgänglig för ett barn som inte är hennes. I en situation där surrogatmamman tar kontakt med barnet begår hon ett avtalsbrott medan barnet hon har fött ska ha möjlighet till kontakt när det vill. Här sätts barnets behov av en relation med sin surrogatmamma i första rummet medans surrogatmammans relation till barnet har avtalats bort.

De tre exemplen i det här avsnittet visar den komplexa roll som surrogatmamman sätts i. Hon ska vara både en behållare och en mamma till ett barn som inte är hennes. Beskrivningar som "Maias mamma" och "då kommer vi göra allt vi kan för att han ska få träffa henne" blir intressanta i förhållande till Ekmans kritik av

begreppet 'surrogatmamma'. Ekman beskriver hur surrogatmamman inte är ett surrogat för en mamma utan ett surrogat för livmodern (2011:158). I de tilltänkta föräldrarnas beskrivningar kastas surrogatmamman fram och tillbaka i abstraktionsprocessen mellan att vara en mamma och att vara en behållare.

6. Avslutning

Det här är den avslutande delen av min undersökning. Här redogör jag för mina slutsatser och reflektioner. Jag kommer också diskutera hur och varför min undersökning är relevant i förhållande till min roll som språkkonsult. Därefter följer en avslutande utblick.

6.1. Slutsats och reflektion

I den här delen kommer jag att sammanfatta min undersökning och diskutera mina slutsatser och reflektioner av studiens resultat. Den inledande delen av uppsatsen innehöll mina forskningsfrågor och mitt förväntade resultat och här, i den avslutande delen, kommer jag att redogöra för svaren på dem och huruvida mitt förväntade resultat stämde eller inte. Eftersom resultatdelen utgår ifrån teman i resultatet har jag valt att redovisa mina slutsatser utifrån min forskningsfrågor.

Syftet med den här undersökningen är att undersöka hur kvinnor i surrogatmödraskapsprocessen beskrivs av de tilltänkta föräldrarna och hur familjer och genetiska barn beskrivs. Undersökningen tar avstamp i sociolingvistisk forskning och språkvetenskaplig genusforskning. Metoderna i studien är kvalitativa och deduktiva och är sociolingvistisk samtalsanalys och transkribering av videoklipp.

På grund av undersökningens avgränsningar är det svårt för mig att dra stora slutsatser utifrån ett förhållandevis litet material. Därför bör mina slutsatser ses i relation till undersökningens omfång.

6.1.1. Hur beskriver de tilltänkta föräldrarna kvinnan i föräldraparet?

Den primära beskrivningen av kvinnan i föräldraparet är att hon är ett offer för barnlöshet. I exempel 3 beskrivs barnlösheten som ett trauma och exempel 1 jämför kvinnans vetskapen att inte kunna få barn med vetskapen att en annan kvinna kan utsättas för stora risker på grund av en annan kvinnas längtan efter barn. Samtidigt som beskrivningen av kvinnan som ett offer är genomgående så beskrivs hon också som en person som är beredd att göra väldigt mycket för att få barn. Det går bland annat att se i exempel 2.

Utöver att kvinnan är ett offer för barnlöshet beskrivs hon också som en person som förändrar surrogatmammans liv. I exempel 8 framställs kvinnan som någon som ger surrogatmamman en möjlighet till ett hederligt arbete och i exempel 9 som en person som förändrar surrogatmammans liv för all framtid.

Samtidigt beskriver de tilltänkta föräldrarna brister hos kvinnan i föräldraparet. Det går bland annat att se i exempel 5 där det beskrivs som ett hinder. Ett annat uttryck som förekommer är förmågan att få barn på ”naturligt sätt” och ”naturlig väg”. Eftersom kvinnan i föräldraparet inte kan det utgör också det en beskrivning av henne.

Beskrivningen av kvinnan i föräldraparet är komplex. Hon är en person med brister som tar sig uttryck i barnlöshet samtidigt som hon är handlingskraftig och beredd att göra väldigt mycket för att få barn. Hon fastnar inte i offerrollen utan gör något åt det och passar samtidigt på att förändra andra människors liv. Kvinnan i föräldraparet är en person som inte bara får det hon vill ha, hon lyckas också ge surrogatmamman ett bättre liv.

Bilden att kvinnor föder barn och är mammor, alltså repro-könande, är viktig i beskrivningen av kvinnor enligt Hornscheidt & Landqvist (2014:63, 93). Synen på kvinnan som naturligt gravid och förälder är ett återkommande tema i materialet.

6.1.2. Hur beskriver de tilltänkta föräldrarna surrogatmamman?

De beskrivningar som görs av surrogatmamman står påfallande ofta i konflikt med varandra. Det konkretiseras i exempel 8 där surrogatmamman framställs som att hon

är gravid för att hon ser de tilltänkta föräldrarnas lycka och i exempel 9 där hon beskrivs som att hon hjälper de tilltänkta föräldrarna med något de inte kan göra själva. I exempel 10 berättar HL att han tror att det är svårt att hitta kvinnor som är surrogatmammor utan ekonomisk ersättning. Här beskrivs surrogatmammorna både som att de gör det av ren välvilja och att de inte skulle göra det av välvilja utan för pengar.

Surrogatmamman beskrivs inte bara som en person som hjälper de tilltänkta föräldrarna, hon är också en person som är i behov av de tilltänkta föräldrarnas hjälp. I exempel 8, 9 och 10 beskriver de tilltänkta föräldrarna hur de har hjälpt kvinnor i behov av deras hjälp. De tilltänkta föräldrarna beskriver att de har gjort så att surrogatmammorna slipper tigga, ha skulder och kan låta sina egna barn gå i skolan.

Ett segment som sticker ut i undersökningen är från exempel 11 där AGD beskriver surrogatmamman som ”surrogat”. Surrogatmamman har abstraherats och blivit till en funktion, hon är ett surrogat för en livmoder. I exempel 12 och 13 beskrivs surrogatmamman däremot som en mamma och likställs med de tilltänkta föräldrarna.

Surrogatmamman beskrivs på många olika sätt av de tilltänkta föräldrarna. Det tydliga samband som finns i beskrivningarna är att de är anpassade till de tilltänkta föräldrarnas ideal av den kompletta och hela familjen. Ekman beskriver att surrogatmödraskap lagar familjer som annars skulle vara ofullständiga och upprätthåller idealet av kärnfamiljen (2011:137–138). Bilden av surrogatmödraskap som nyckeln till den hela och kompletta familjen reproduceras i intervjuerna som utgör materialet i undersökningen.

6.1.3. På vilket sätt beskrivs familjer och genetiska barn av de tilltänkta föräldrarna?

De tilltänkta föräldrarnas beskrivning av familj genomsyras dels av en vilja att ha barn och dels av en vilja att ha barn med genetisk koppling till antingen en eller båda föräldrarna. I exempel 5 beskriver AGD sin bild av att skapa familj. Den innehåller en implicit beskrivning av att familjer innehåller barn och inte vilka barn som helst

utan barn med samma gener. Behovet av genetiska barn återkommer också i exempel 7. Det dras till sin spets i exempel 6 där barnets utseende liknas med en förälder utan genetisk anknytning. Behovet av att se sig själv i sina barn är ett återkommande tema i materialet.

En viktig drivkraft i skapandet av en familj är den ofrivilliga barnlösheten. I exempel 9 kan den ofrivilliga barnlösheten lösas med en ekonomisk transaktion mellan de tilltänkta föräldrarna och surrogatmamman. LT berättar att det är dyrt men att det är något man löser om man längtar tillräckligt mycket. Även exempel 2 visar på en syn att de tilltänkta föräldrarna är beredda att göra vad som helst för att få barn.

Bilden att barn gör familjen komplett (Ekman 2011:137–138) är en viktig del i hur de tilltänkta föräldrarna pratar om familjen som institution.

6.1.4. *Det förväntade resultatet – tre intervjuer senare*

Mitt förväntade resultat inför den här undersökningen utgick till stor del från mina tidigare kunskaper om surrogatmödraskap. Jag trodde att de tilltänkta föräldrarna skulle beskriva kvinnan i föräldraparet på ett annat sätt än de beskrev surrogatmamman. En annan sak som jag trodde skulle finnas i materialet var de tilltänkta föräldrarnas syn på familjen och genetiska barn. Den tredje sak var att jag trodde att jag skulle se en koppling till de teorier som Ekman lyfter fram.

Efter att ha studerat materialet i undersökningen upplever jag att de tilltänkta föräldrarna gör skillnad på kvinnan i föräldraparet och surrogatmamman. Båda kvinnorna deltar i transaktioner av godhet och välvilja. Kvinnan i föräldraparet ses som god och vill göra surrogatmamman en tjänst genom att ge henne ett jobb samtidigt som surrogatmamman vill hjälpa föräldraparet att få barn. Båda beskrivningarna upprätthåller ideal om kvinnor som dels mammor och dels altruistiska. En viktig skillnad i beskrivningarna av kvinnan i föräldraparet och surrogatmamman är att kvinnan i föräldraparet i högre utsträckning beskrivs som att hon inte är naturlig och att hon har hinder. Det visar på en bild av den barnafödande surrogatmamman som naturlig, enbart för att hon kan bära och föda barn.

De tilltänkta föräldrarna förmedlar en tydlig bild av möjligheterna att skapa en komplett familj. Genom surrogatmödraskap kan de bilda kompletta familjer med barn som de har genetisk koppling till. Vikten att kunna se sig själv i sina barn och genetiska syskon är något som de tilltänkta föräldrarna uttrycker explicit.

Jag trodde i den inledande skedet av undersökningen att mitt resultat skulle ha en tydlig koppling till de teorier som Ekman lyfter fram. Mitt resultat stämmer på många sätt överens med det som Ekman beskriver. Surrogatmammorna abstraheras, att vara gravid jämförs och likställs med ett vanligt arbete och surrogatmödrskapet skapar hela kärnfamiljer. Mitt resultat visar på hur Ekmans teorier tar sig uttryck i samtal och autentiska situationer. Men det visar också något mer. Den splittrade beskrivningen av surrogatmamman berättar något om relationen mellan surrogatmamman och de tilltänkta föräldrarna. Beskrivningen av surrogatmamman anpassas efter de tilltänkta föräldrarnas behov. Om de behöver en mamma är hon en mamma och behöver de en behållare är hon ett surrogat för en livmoder. Hon är helt enkelt deras redskap för att skapa en familj.

6.2. Surrogatmödraskap och språkkonsulter

I den här delen av uppsatsen diskuterar jag min framtida roll som språkkonsult i relation till min studie. Vid en första anblick kan min undersökning och det material jag har arbetat med uppfattas som långsökt i förhållande till mitt framtida yrke som språkkonsult. Men jag skulle vilja hävda att det finns en tydlig koppling som är större än mitt framtida yrkesliv.

Under min tid på språkkonsultprogrammet har vi arbetat med språk och kommunikation. Vi har analyserat, diskuterat och dragit slutsatser kring allt från konjunktioner och subjunktioner till inandningar och hummanden. Genom att analysera detaljerna och placera dem i ett större perspektiv har vi låtit språket förhålla sig till samhället vi lever i. I den här undersökningen ville jag studera hur beskrivningar av kvinnor tar sig uttryck i interaktionen mellan människor. Det som de tilltänkta föräldrarna berättar i intervjuerna är inte något som har uppstått i ett vakuum, det är produkter av samhället vi lever i.

Precis som att språkkonsultyrket är större och bredare än ord och skrivna texter är också det forskningsfält jag utgått från brett och komplext. Min undersökning utgår från sociolingvistisk forskning som sätter ord på hur kvinnor och kvinnors kroppar beskrivs. Men den forskning som jag har låtit min undersökning ta avstamp i handlar också om något mer än om hur kvinnor beskrivs, den beskriver vilken syn på kvinnor som reproduceras och är hegemonisk. Den undersökning som jag har gjort är betydligt mindre än den tidigare forskningen inom området men säger samtidigt något om hur de tilltänkta föräldrarna ser på kvinnor och familjer. Den exemplifierar hur föräldraskap är något som är möjligt att köpa sig till samtidigt som graviditet omförhandlas från att vara ett tillstånd till en vara. Hur materialet förhåller sig till teorier om hur abstraktionsprocessen och funktionalisering av moderskap visar att språket inte bara är språk, det är en del av samhället. Forskning om språk och kommunikation kan inte stanna i den akademiska världen utan behöver ses i förhållande till det samhälle som reproducerar våra beskrivningar.

Som språkkonsulter kan vi inte bara producera text och tro att den existerar i ett vakuum. Vilka ord och uttryck vi använder speglar vilka maktförhållanden som finns och reproduceras. I mitt framtida yrkesliv måste jag kunna se förhållandet mellan språket och samhället och sätta språket i en större kontext.

6.3. Utblick

I den här sista delen av uppsatsen gör jag en avslutande utblick. Här redogör jag för de tankar som undersökningen har väckt och mina tankar om vidare forskning inom området.

Det sociolingvistiska forskningsområdet innehåller en stor mängd studier som genom redogörelser för språk berättar något om den värld vi lever i. Min undersökning är ett försök att sälla sig till den traditionen och bidra med nya uppslag till forskning inom området. Eftersom surrogatmödraskap är ett förhållandevis nytt sätt att skaffa barn på i Sverige är den forskning som finns inom ämnet begränsad. Min undersökning kan ses som ett försök att fylla ett litet hål i det stora forskningsområde som sociolingvistiken utgör.

Utifrån det material jag har undersökt finns det flera intressanta aspekter som skulle vara intressanta för vidare forskning. Mina undersökningar är på grund av uppsatsens storlek förhållandevis avgränsade vilket skulle göra det intressant att studera ett större material. En mer djupgående studie med ett större och bredare material skulle med största sannolikhet hitta fler intressanta mönster i hur kvinnorna i materialet beskrivs.

Att studera surrogatmödraskapsprocessen ur ett språkvetenskapligt perspektiv har många intressanta vinklar. Det skulle till exempel vara intressant att studera hur de tilltänkta föräldrarnas syn på genetiska barn förhåller sig till föräldrar som har skaffat barn på andra sätt. De maktrelationer och strukturer som är inbyggda i surrogatmödraskap gör att det finns många perspektiv att studera ur ett sociolingvistiskt och språkvetenskapligt perspektiv. I den här uppsatsen har jag inte berört hur barnen som kommit till genom surrogatmödraskap beskrivs. Jag har inte heller undersökt surrogatmammornas perspektiv. När de tilltänkta föräldrarna ser surrogatmödraskap som det som gör deras familj fullständig och komplett vore det intressant att undersöka hur den som utgör den helande pusselbiten upplever det.

7. Litteratur- och materialförteckning

7.1. Litteraturförteckning

- Bergman, Sven (producent) & Lena ten Hoopen (reporter) 2018. *Uppdrag granskning – De nya surrogatmödrarna* [TV-program]. Sverige: SVT.
- Byrman, Gunilla 1989. *Graviditetsuttryck i svenskan*. Lund: Lunds universitet.
- Ekman, Kajsa Ekis 2011. Varat och varan. *Prostitution, surrogatmödraskap och den delade människan*. Stockholm: Leopard förlag.
- Hornscheidt, Lann. 2015. Trans_x_ing linguistic action and linguistics. I: Magnusson, Jenny, Karin Milles & Zoe Nikolaidou (red), *Könskonstruktioner och språkförändringar. Rapport från den åttonde nordiska konferensen om språk och kön*. S. 29–46. Huddinge: Text- och samtalsstudier från Södertörns högskola 3.
- Hornscheidt, Lann & Mats Landqvist 2014. *Språk och diskriminering*. Lund: Studentlitteratur.
- Håkansson, Axel 2018-01-29. Marianne Skoglund adopterades till Sverige från Chile: Jag blev kidnappad. *SVT Nyheter Väst*. <<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/marianne-skoglund-adopterades-till-sverige-fran-chile-jag-blev-kidnappad>>. Hämtat 2019-05-15.
- Juhlin, Johan 2016-08-27. Indien: ny lag ska stoppa ”babyfabrikerna”. *SVT Nyheter Utrikes*. <<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/indien-vill-stoppa-kommersiellt>>. Hämtat 2019-05-15.
- Kangro, Oskar 2016-05-21. Kritiserar adoptionsindustrin med lekfulla bilder. *Sydsvenskan*. <<https://www.sydsvenskan.se/2016-05-21/kritiserar-adoptionsindustrin-med-lekfulla-bilder>>. Hämtat 2019-05-15.
- Kjeldsen, Jens Elmelund 2008. *Retorik idag. Introduktion till modern retorikteori*. Lund: Studentlitteratur.
- Korp. <<https://spraakbanken.gu.se/korp/>>. Hämtat 2019-05-15.
- Milles, Karin 2010. *Kung Karl och kärleksgrottan. Lek, lust och ideologi i de svenska könsorden*. Stockholm: Nordstedt.

- Rosenlund-Hauglid, Signe 2018. Mor til leie. *VG*.
<<https://www.vg.no/spesial/2018/surrogati/>>. Hämtat 2019-05-15.
- SAG = Teleman, Ulf, Staffan Hellberg & Erik Andersson 2010. *Svenska Akademiens grammatik*. Stockholm: Norstedts Ordbok.
- SAOB = *Ordbok över svenska språket utgiven av Svenska Akademien* 1898-.
<https://www.saob.se/artikel/?unik=G_0221-0029.2CmL&pz=3>. Hämtat 2019-05-26.
- SAOL = *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket* 2006. 13 uppl. Stockholm: Norstedts.
- SO = *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien* 2009. Utarbetad vid Redaktionen för Svenska Akademiens samtidsordböcker, Lexikaliska institutet, Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet. Stockholm: Norstedts.
- SOU 2016:11. *Olika vägar till föräldraskap*. Justitiedepartementet.
<<https://www.regeringen.se/492b29/contentassets/e761299bb1a1405380e7e608a47b3656/olika-vagar-till-foraldraskap-sou-201611>>. Hämtat 2019-05-26.
- Svahn, Margareta 1999. *Den liderliga kvinnan och den omanlige mannen. Skällsord, stereotyper och könskonstruktioner*. Stockholm: Carlsson.
- TV4 [www] 2019. *Malou efter tio*. <<https://www.tv4.se/efter-tio>>. Hämtat 2019-05-18.
- Wirdenäs, Karolina 2013. Samtal och samtalsforskning. I: Sundgren Eva (red), *Sociolingvistik*. S. 199-235. Stockholm: Liber AB.

7.2. Materialförteckning

- Malou efter tio TV4 2014-09-23. *Sabina Dufberg har nyligen hämtat hem sina surrogattvillingar från Indien*. <<https://youtu.be/6HxAGhl-7vg>>. Hämtat 2019-04-11.
- Malou efter tio TV4 2015-02-18. *De skaffade barn via en surrogatmamma*. <<https://youtu.be/fuhHF3lssNo>>. Hämtat 2019-04-11.
- Malou efter tio TV4 2017-11-21. *Håkan och Aleksandre skaffade dottern Maia genom surrogatmamma*. <https://youtu.be/AUk-r_6Ngig>. Hämtat 2019-04-11.

Bilaga 1

2014-09-23 Sabina Dufberg har nyligen hämtat hem sina surrogattvillingar från Indien

Tid: 18:05

SD Sabina Dufberg
MVS Malou von Sivers
AGD Anders Gåhlin Dufberg

1 ((JINGEL))
2 MVS välkomna hit till malou efter tio vi har ju startat vår
3 nya säsong och vi har ett tema den här veckan som är
4 nästan som science fiction på olika sätt ska vi visa hur
5 forskningen nu visar att man kan skaffa barn på alla
6 möjliga sätt igår pratade vi om liv- mödrar som har
7 donerat sina livmödrar till sina döttrar och vi kommer
8 att prata också om donatorsbarn som har hittat varandra
9 på nätet och så vidare och så vidare men idag ska vi
10 prata om nånting som väcker väldigt ofta starka känslor
11 nämligen surrogatmödrar framförallt surrogatmödrar i
12 länder där kvinnorna är fattiga och bär alltså barn till
13 svenskar som åker ner och får dom här fina barnen två
14 utav dom föräldrarna har jag här nu och det är sabine eh
15 välkommen hit=
16 SD tack
17 MVS =som är känd för som tränare i biggest loser=
18 SD mm stämmer
19 MVS =många känner igen dig och i famnen håller du din son
20 SD ja nicholas
21 MVS nicholas som är tvillingbror till den du håller i famnen
22 AGD mm (.) celina
23 MVS hon heter celina=
24 AGD celina
25 MVS =ja och dom här är ju anders gåhlin djurberg som e
26 faktiskt genetisk pappa till dom här barnen
27 AGD stämmer
28 MVS ska du förklara
29 AGD .h jaa de förklara lite hur det gick till eller vad
30 skulle du vilja veta
31 MVS ja för det är ju dina vi ska kanske säga så först så att
32 man för det är väldigt så här många turer i dom här
33 processerna kring barn som kommer till på ett annat sätt
34 det är din sper- det är dina sperma=
35 AGD det stämmer bra det ja
36 MVS =och äggen till dom här
37 AGD [det är från en äggdonator]
38 MVS =[tvillingarna]

39 MVS =aa en kvinna i indien=
40 AGD precis precis
41 MVS =och så är det inte den kvinna som har burit dom här
42 barnen
43 AGD nä man vill ju hålla isär den kopplingen av emotionella
44 skäl=
45 MVS aa
46 AGD =så man in så man har en separat donator och en separat
47 surrogat=
48 MVS mm
49 AGD =det är hela processen så att säga=
50 MVS mm
51 AGD =så att man egentligen kan knyta an till så att säga dom
52 dom dom nya föräldrarna så att säga=
53 MVS mm om vi börjar med dom här otroligt gulliga barnen så
54 länge dom håller sig [såhär] lugna sabine hur känns det
55 SD [skrattar*]
56 SD aa de det är ju obeskrivligt så är det ju det finns ju
57 inga ord för o beskriva=
58 MVS .hh
59 SD =hur det är eh jag har ju personligen vetat om att att
60 jag kan inte få barn=
61 MVS mm
62 SD =på på naturligt sätt=
63 MVS mm
64 SD =på naturlig väg då eh=
65 MVS och det har du vetat väldigt länge
66 SD =sen tonåren=
67 MVS aa
68 SD =och det är ju klart [att det är tufft]
69 MVS [av fysiska och] medicinska skäl så
70 kan du inte få barn
71 SD nä de=
72 MVS mm
73 SD =det är tyvärr så att det är livmodern som inte=
74 MVS mm
75 SD =fungerar som den ska då och då blir det svårt=
76 MVS mm
77 SD =och det finns ju inte heller direkt någon ja lösning på
78 det i sverige idag
79 MVS nää alltså när man när jag läste på om dig så förstod jag
80 att och det förstår man ju att det har varit ett trauma
81 för dig som du delvis också har hemlighållit för att .h
82 du tänkte att det kommer bli ett bra liv ändå (.) utan
83 barn
84 SD jaa eh det blir ju alltså i tonåren får man reda på
85 nånting sånt här och *tvekljud* det är ju naturligt för
86 kvinnan att f- att eh kunna fortplanta sig det är ju så
87 samhället ser ut
88 MVS mm
89 SD =och sen är det ju många som är i samma situation som mig
90 men det är väldigt tyst om det=

91 MVS mm
92 SD =eh jag kommer från en liten stad också *tvekljud* fanns
93 det fanns ju inget *tvekljud* prat om det här över huvud
94 taget=
95 MVS mm
96 SD =och det är ju ingenting som .hh som man liksom kände att
97 det här är ju nåt som jag *tvekljud* vill prata om utan
98 det var ju en en tid där man kände att man vill glömma
99 bort det mera [att]=
100 MVS [och] träningen blev ett sätt för dig att
101 glömma [((ohörbart))]
102 SD =[jaa] jag har ju jobbat ganska mycket med med mig
103 själv *tvekljud* personlighetsutveckling träning å å
104 hantera det här=
105 MVS [men]
106 SD =[många] år försökte jag väl också blunda för det jag var
107 ju så pass ung och tänkte så ja ja ah det är ju långt
108 fram i framtiden så=
109 MVS mm
110 SD =så att det kändes ju=
111 MVS mm
112 SD =.h jag vet inte jag utvecklade väl någon form av skydd
113 att eh [behöva prata om det]=
114 MVS [men sen så träffades ni] du träffades anders och
115 då var det du anders som väckte frågan eller vad hände
116 AGD nä jag tror väl så här men vi vi går mot fyrtioårsåldern
117 båda två eh det har väl inte jag har väl resonerat så att
118 det blir familj om det blir familj om man träffar rätt
119 och sen kom väl frågan upp så att säga *tvekljud* på
120 grund av ska jag säga inte tack vare vår ålder så vi
121 börja fundera på vad vi skulle göra *tvekljud* en chans
122 att föra nånting vidare också
123 MVS och hur reagerade du när du hörde att sabine inte kunde
124 få barn va det konstigt för dig
125 AGD *tvekljud* jag tror att det som vad ska jag säga jag
126 reagerade väl inte på något speciellt sätt jag är ju
127 tillsammans och älskar henne så att det är ju egentligen
128 ja man får ju ta hindren som dom kommer så att säga
129 MVS för du hade ju varit så rädd för att berätta dom här
130 sakerna
131 SD aa det har ju egentligen i alla i hela livet varit att
132 det här är ju ingenting man gärna lägger på bordet
133 men men jag kände ska man ha en seriös relation så måste
134 man ju vara öppen med
135 MVS det första man tänker på då är kanske att adoption=
136 AGD mm
137 MVS =pratade ni om det
138 AGD det [gjorde] det gjorde vi ju men vad ska jag säga vi=
139 SD [jaa]
140 AGD =har ju bekanta mellan oss båda två som har gett sig in
141 på det så att säga och det är ju en tuff resa=
142 MVS mm
143 AGD =det är ju

144 MVS att bli godkänd som [adoptivförälder]
 145 AGD [jaa] synad och *tvekljud*
 146 godkännande och hela grejen är tror jag nästan tuffare än
 147 det här
 148 SD processen är bra mycket längre eh
 149 MVS mm och då tyckte ni att det här med ålder hade också
 150 SD ja vi är ju båda 39 det här året och aa adoption då ska
 151 man ha levt en stund tillsammans varit gifta en period
 152 och vi träffades ju ganska sent och aa vi vet ju ungefär
 153 vad vi skulle=
 154 MVS mm
 155 SD =fylla hinna fylla innan vi hann komma in i det här va
 156 och då är [det tuffare]
 157 MVS [hur kommer ni] på den här tanken då med (.)
 158 surrogat mamma
 159 SD spontant var det så här att jag eh har eh en kollega till
 160 mig som som har fått barn via surrogat=
 161 MVS mm
 162 SD =eh och eh aa vi hade ju talat om det här lite grann för
 163 dom hade ju försökt i sverige väldigt länge och eh dom
 164 hade fått i sin tur rekommendation om en klinik som heter
 165 rotunda i indien=
 166 MVS mm
 167 SD =eh jag prata med henne och dom skulle åka och hämta sina
 168 barn [precis] den dagen
 169 MVS [mm]
 170 MVS också tvillingar
 171 SD också tvillingar [blev det]
 172 MVS [vilket] det ofta blir va när man sätter
 173 in flera ägg
 174 SD ja för att öka [chansen] överhuvudtaget eh så att nä hon=
 175 MVS [mm]
 176 SD =*tvekljud* det var en rekommendation=
 177 MVS mm
 178 SD =och hon visste ju då då har ju dom undersökt saken och
 179 *tvekljud*
 180 MVS för det är ju många det väcker ju mycket känslor=
 181 AGD mm det gör det
 182 MVS =hos många och det kommer ju ni har ni väl redan stött på
 183 och ni kommer att stöta på det=
 184 SD mm
 185 MVS =och en av dom vanligaste om man ska ta det negativa är
 186 väl att man åker till indien till exempel som är ett land
 187 med fattiga och dom här kvinnorna är i väldigt stort
 188 behov av pengar=
 189 SD mm
 190 MVS =för att klara sig och så
 191 SD mm
 192 MVS =och så betalar ni och så bär dom [barnen]*tvekljud* hur
 193 har ni reagerat på och tänkt igenom det här
 194 AGD det alltså det finns ju ett mörkertal det finns det ju
 195 alltid och det finns ett stort mörkertal i indien det är

196 egentligen bara att man man googlar på det här så ser man
197 hur många kliniker det finns som inte är officiella på så
198 sätt
199 MVS vad vad skulle mörkertalet vara menar du=
200 AGD nu har jag [inte]
201 MVS [att dom] nästan hålls fångna dom här
202 kvinnorna
203 AGD nä alltså *tvekljud* jag har inte insikt i det där men om
204 vi säger så här att jag hörde siffror att om det är
205 hörsägen eller inte att det finns ungefär tusen kliniker
206 totalt [i indien]=
207 MVS [oj]
208 AGD =men femhundra av dom är kända och det finns egentligen
209 bara två som är alltså internationellt kända=
210 MVS mm
211 AGD =så att det är ju två av tusen som då förstås är
212 [internationellt kända] på [så sätt] vilket talar om=
213 MVS [mm] [mm]
214 AGD =lite av grann av ett mörkertal=
215 MVS mm
216 AGD =men det har ju också å göra med att eftersom det blir
217 ett mörkertal eftersom ingen tillåter det på så sätt va
218 (.) det är ju därför det kommer [så att säga va]
219 MVS [och dom] här kvinnorna
220 får i deras ögon väldigt mycket pengar dom kan bygga hus
221 [och]
222 AGD [ja] dom får ju fem sex årslöner [om] på så sätt
223 MVS [aa just det]
224 SD det är ju också en en det är ju ett kontrakt med en
225 kvinna och hennes familj=
226 MVS mm
227 SD =så dom här kvinnorna har ju anmält sig till det här som
228 ett arbete=
229 MVS mm
230 SD =som dom ser det och dom har en chans att ge sina egna
231 barn för dom måste ha egna [barn] och dom måste vara=
232 MVS [mm]
233 SD =[gifta] och kontraktet sker med henne och [hennes man]
234 MVS [mm] [i svenska]
235 pengar för dom som sitter och blir nyfikna nu vad
236 handlade det om för er
237 SD jaa
238 AGD alltså det finns ju en klinisk kostnad på så sätt för vad
239 det kostar [att att] själva göra det här säg att det är=
240 MVS [jaa]
241 AGD =trehundra trehundrafemtio upp till fyrahundra beroende
242 på [ja men] ja precis *tvekljud* och sen är det utan=
243 MVS [tusent]
244 AGD =förstås jag menar resorna boendet [ja]=
245 MVS [som] är utanför det
246 AGD =allt som är utanför det idag så att det kan ju det kan
247 ju stegra och det kan ju också beroende på om försöken
248 biter eller om du måste göra [om det] så att de det är=

249 MVS [mm]
 250 AGD =ju svårt att säga en exakt kostnad
 251 MVS .h och det är naturligtvis väldigt väldigt mycket pengar
 252 får dom här kvinnorna *tvekljud* hela det här [beloppet]
 253 SD [nä] utan
 254 det är ju vi- vissa delar är ju såklart till
 255 [läkarkostnader]
 256 MVS [men är det] transparent så ni vet vad hon får
 257 AGD ja i det här skedet är det och det är transparent så att
 258 man får en dialog med surrogatet också=
 259 MVS aa
 260 AGD =och det som var fascinerande för oss tycker jag är just
 261 det att det känns lite så här kymigt när man träffar
 262 surrogatet det det är lite kanske så här allting är nytt
 263 det är en väldigt speciell känsla [så att säga]
 264 MVS [mm] när man träffar
 265 den här kvinnan=
 266 AGD ja
 267 MVS =ska ni berätta vi har en bild här där ni precis har fått
 268 eh tror jag ni får berätta själva=
 269 SD mm
 270 MVS =den kvinnan som står närmast dig sabina=
 271 SD mm
 272 MVS =i grönt
 273 SD aa
 274 MVS =är kvinnan som har burit barnen
 275 SD aa
 276 AGD det stämmer
 277 MVS mm
 278 SD och bredvid henne står hennes man då
 279 MVS aa hur var mötet då med henne=
 280 SD aa [jag var ju] väldigt nervös där vi hade ju träffats=
 281 MVS =[eller dom]
 282 SD =innan och skriva kontrakt [tillsammans] och så där då=
 283 MVS [aa]
 284 SD =men sen nu var det ju dags *tvekljud* aa så där nio
 285 månader senare eller lite mer då och träffas igen då eh
 286 (.) det klart att det kändes ner- jag kände mig nervös=
 287 MVS mm
 288 SD =eh men dom [det blev väl-]
 289 MVS [kunde ni kommunicera] på engelska med varann
 290 SD aa vi [*tvekljud*] försökte [ju] så gott det gick va med=
 291 MVS [mm] [mm]
 292 SD =det var känslomässigt å å dom var väldigt väldigt
 293 väldigt glada ville ta bilder på oss och [barnen] och vi=
 294 MVS [mm]
 295 SD =kramades om och och aa det var känslomässigt
 296 MVS för det som är [spännande]
 297 SD [och gläd-] och glädje kändes=
 298 MVS ja
 299 SD =i rummet va att dom såg jag tror att dom såg våran lycka
 300 samtidigt som dom såg det som ett hederligt arbete

301 istället för att springa på gatan och låta sina barn
302 springa och knacka på taxidörrar taxi *tvekljud* och
303 tigga pengar va för det var väl det alternativet dom hade
304 MVS men om ni eh det är ju som sagt dina barn biologiskt
305 genetiskt hur fick ni välja mamma det är inte den mamman
306 som surrogat det=
307 AGD nä
308 MVS =är väldigt viktigt att man skiljer de åt berättar du
309 [för mig] sabina
310 SD [ja ja]
311 SD på den här kliniken så det här är ju en väl-re-renommerad
312 klinik=
313 MVS mm
314 SD =dom sköter det här väldigt väldigt bra=
315 MVS mm
316 SD =eh och vi har fått inblick och varit med i hela
317 processen eh så att där är det så att ma- surrogatmamman
318 får aldrig donera sina egna ägg (.) utan det är så att
319 man kanske använder sina egna ägg som är ganska vanligt
320 [men]=
321 MVS [att] du skulle kunna ha gjort [det] om det fungerat=
322 SD [aa]
323 MVS =men där avstod du från [det]
324 SD [jag] avstod jag hade ju möjligt
325 möjligheten [å göra] det men i och med att det inte=
326 MVS [mm]
327 SD =stöds från sverige eh så hade jag varit tvungen ner till
328 indien och det ska hormonbehandlas å aa plockas ut ägg
329 och så vidare och jag har ju varit med i i den här
330 svängen tidigare eh med eh lite operation och så där och
331 jag känner att nä jag har haft hela livet på mig och
332 acceptera att det blir inga biologiska barn så det här
333 var ju för mig asså jag har ju trott att adoption var den
334 enda möjligheten
335 MVS tänk- tänkte tänkte ni båda två på att risker för den här
336 det är alltid risk med både att bära barn och föda barn=
337 SD mm
338 MVS =för den här kvinnan som bar era barn då=
339 SD mm
340 MVS =vad hur tänkte ni där
341 SD det klart att det låg i [bak-] bakhuvudet så är det ju=
342 MVS [mm]
343 SD =*tvekljud* det är ju det som känn- alltså man känner att
344 det känns jobbigt=
345 MVS mm
346 SD =men det är ju också lika jobbigt å stå där och aldrig ha
347 möjligheten att få egna barn
348 MVS för för ni fick då en lista där ni kunde välja ut vem som
349 skulle då bli den biologiska [mamman]
350 AGD [*tvekljud*]om vi säger så
351 här vad som var det var dialogen helt enkelt först och
352 främst när vi bestämde oss att inte plocka ut eller ta
353 [våra egna] ägg så att säga då var det helt enkelt=

354 MVS [mm]
355 AGD =att man fick beskriva asså sig själv man fick profilera
356 [sig själv] på så sätt man fick hitta nån som var nära=
357 MVS [mm]
358 AGD =kanske ansiktsdrag och liknande så att=
359 MVS sabina helt enkelt i det här fallet
360 AGD =ja precis precis
361 SD mm
362 AGD så det var ju inte en listning på så sätt utan det var ju
363 en en dialog med kliniken=
364 MVS mm
365 AGD =på så sätt var var om sig själv bilder och liknande för
366 att dom skulle egentligen alltså för- försöka identifiera
367 ((ohörbart))
368 MVS och då tittar man på du berättade för mig blodgrupp
369 ärftliga=
370 SD mm mm
371 MVS =sjukdomar allt möjligt sånt där också
372 SD ja alltså det är ju viktigt [att att] de dom som donerar=
373 MVS [mm]
374 SD =ägg eller spermier över huvud taget är den typen av
375 kliniker som finns i hela [hela] världen det är ju=
376 MVS [mm]
377 SD =våldigt viktigt att dom har (.) att dom är friska=
378 MVS mm
379 SD =så det inte är något genetiskt som [som] man vet kommer=
380 MVS [mm]
381 SD =föras vidare
382 MVS och då fastnade du för du sa att ni fastnade för den som
383 var överst ändå
384 SD ja det var den första det var liksom vi vi jag valde för
385 det var ju det vi [kom] överens om anders tyckte att=
386 AGD [mm]
387 SD =sabina du får välja det här eh först och främst så valde
388 jag då att det skulle va en indisk kvinna för att det här
389 .h från kliniken som vi hade kontakt med eftersom att den
390 visste jag där sköts allting rätt eh dom har en histori
391 vi har referenser=
392 MVS mm
393 SD =så jag ville inte anlita ytterligare en (.) klinik från
394 ett annat land [kanske] eller nånting sånt där jag att=
395 MVS [mm]
396 SD =nä jag vill veta att det här=
397 MVS mm
398 SD =går rätt till eh jag hade heller ju man kanske kunde ti-
399 tittat på om man hade nån väninna eller nåt sånt här=
400 MVS mm
401 SD =så ja vi hade kunnat tagit=
402 MVS det hade också fungerat
403 SD aa det känns ju som att dom sa att vilka ägg vill du ha
404 ungefär
405 MVS aa [okej]

406 SD [eh] du kan anlita en klinik som fanns i ett annat land
407 å å
408 MVS det låter ju ganska rationellt men (.) så kanske det
409 måste va när man gör ska göra sånt här
410 AGD de e ju om man säger så här det var ganska skönt att
411 komma och prata med kliniken för det det var rationellt
412 det var inte emotionellt på så sätt=
413 MVS nä
414 AGD =och det är ganska skönt att man pratar med proffs på så
415 sätt för man har nog mycket själv med det [emotionella]=
416 MVS [känslan]
417 AGD =så man behöver inte att nån hattar så att säga=
418 MVS mm
419 AGD =utan man
420 MVS det var fakta
421 AGD det var fakta=
422 SD mm
423 AGD =dom säger det här är en affärsuppgörelse det är vad det
424 är
425 MVS mm hur ser du man har nog med sina egna känslor vad var
426 det för känslor då
427 AGD *tvekljud* tusen tusen och en=
428 MVS mm
429 AGD =det var just det här att att vad ska jag säga känslan av
430 hela konceptet skulle jag säga
431 MVS mm
432 AGD oj oj just det här att att bara få säga osäkerheten hela
433 vägen också=
434 MVS mm
435 AGD =för man vet ju ingenting man man är så långt bort ifrån=
436 MVS mm
437 AGD =man vet inte hur det går därnere man kan inte veta mer
438 än dom rapporterna man får
439 MVS men för ni var hemma här [när hon bar] på .h era barn=
440 AGD [ja just det]
441 SD mm
442 AGD ja just det precis
443 MVS =och fick bara rapporter=
444 AGD aa
445 MVS =så ni träffade henne inte under graviditeten
446 AGD inte [under] utan vi träffade henne före och [efteråt]=
447 SD [nä]
448 MVS [och efter]
449 AGD =så att säga
450 SD mm
451 MVS .h men å så så fick ni dom här två eh bedårande barnen i
452 era armar hur kändes det då
453 SD aa [*skrattar*]
454 AGD [d- det beskrivs] ganska bra för att vi stod just man
455 får ju inte reda på könen så att säga när man för det är
456 förbjudet i indien eller tala om i indien .h så att när
457 vi kom in där och eh ja fick barnen i famnen när dom var
458 verkligen nyfödda så pratade hon om att det *tvekljud*

459 det var en det var en det var en det var en frisk pojke
 460 och flicka [och sen] fortsatte läkaren=
 461 MVS [mm]
 462 AGD =[prata] och då kopplade vi bort där i tjugo minuter så=
 463 MVS [mm]
 464 AGD =[tog]
 465 MVS [här ser] man dig med cigarr i [munnen]
 466 SD [*skrattar*]
 467 AGD [aa ja just det] aa
 468 [precis] [precis]=
 469 MVS [aa] [aa]
 470 AGD =så att jag skulle väl säga så här att det var litegrann
 471 att man man tappa fotfästet och fokusera bara på dom här
 472 [och] inte=
 473 MVS [aa]
 474 AGD =tänkte på så mycket annat=
 475 MVS aa aa och nu har ni vart hemma hur länge
 476 AGD .h
 477 SD oj vi kom hem tolfte ag- *tvekljud*=
 478 AGD ja
 479 SD =tolfte augusti=
 480 AGD tolfte augusti
 481 SD =landa vi
 482 AGD precis
 483 SD aa
 484 AGD mm
 485 SD .h aa så att eh det är ju några veckor nu då
 486 MVS aa ni ni det ser väldigt lugnt och fridfullt ut är det så
 487 här *skrattar*
 488 AGD aa
 489 MVS tvillingföräldrar brukar va se ut väldigt mycket
 490 rufsigare och svettigare ut [än vad ni gör]
 491 SD [*skrattar*]
 492 AGD det kommer det också
 493 MVS jaa
 494 SD ja ja du det finns stunder
 495 MVS du ska börja jobba ganska direkt
 496 SD ja jag eh börjar med inspelning av nya säsongen av
 497 biggest loser
 498 MVS mm
 499 SD =så att jag sticker iväg imorgon redan=
 500 MVS mm
 501 SD =och eh
 502 MVS kan du lämna det här
 503 SD ja alltså det är ju så här jag *tvekljud* brukar säga att
 504 det här är ju lyxproblem för det första så är det ju så
 505 att någon av oss måste jobba=
 506 MVS aa
 507 SD =ekonomiskt stöd (.) ja den måste ju rulla igång vi har
 508 ju inte som sagt det här är ju inte nåt nåt naturligt i
 509 sverige=
 510 MVS nä

511 SD =så att vi kämpar ju fortfarande med pappersarbetet
512 MVS ja för man ska säga det det är dina barn på pappret f- är
513 det så
514 AGD inte inte=
515 SD nu vart det ju inte så
516 AGD =det är ju om vi säger så här i sverige är det ju att
517 eftersom surrogat inte finns per definition i systemet
518 .h=
519 MVS nä
520 AGD =så måste man fortsätta med lite rättsliga vad ska man
521 säga dokumentation av det rättsliga
522 MVS adoptera sina egna barn
523 AGD nä det blir inte så man måste bevisa då att dom man måste
524 häva faderskapet [som är] kopplat till surrogatets man=
525 MVS [okej]
526 AGD =[vilket är lite bakvägen]
527 MVS =[okej den man vi såg] på bilden
528 AGD ja [just det] men är också för att systemet har inte=
529 SD [mm]
530 AGD =utrymme [för det] här sättet
531 MVS [nä]
532 MVS (.) så då gå- lämnar du kanske något blodprov eller man
533 gör ett [gentest]
534 AGD [ja vi man] vi har ju redan gjort dna-test och
535 hela den grejen så att säga va
536 MVS och och du
537 SD och sen adopterar jag dom [i sin tur]
538 MVS [okej så] ser det ut
539 SD i nästa steg och så som det ser ut idag så har vi bestämt
540 nu att en av oss behöver i alla fall jobba va
541 MVS mm
542 SD eh och då bestämde vi att jag börjar
543 AGD mm
544 SD eh och barnen kan följa med vi har ordnat det ute på
545 slottet=
546 MVS mm
547 SD =och jag har fått all [all] hjälp jag kan få från=
548 MVS [mm]
549 SD =produktionen så att jag kan ta med mig barnen ut dit jag
550 menar ibland i tv-världen kan det [vara] en timme=
551 MVS [mm]
552 SD =filmning och sen så är det mycket paus och väntan så att
553 eh vi ordnar det här det är ju lyxproblem
554 MVS men ni för du får ingen pappaledighet då
555 AGD det kommer [väl igång]=
556 MVS [det finns] inte heller [utrymme]
557 AGD [jo det] finns om vi
558 säger så här d- det som är positivt med med sverige och
559 och myndigheterna eller instanserna ska jag säga det är
560 att alla vill hjälpa=
561 MVS aa okej

562 AGD =sen att det inte finns i systemet från migrationsverket
 563 skatteverket och även försäkringskassan alla är väldigt
 564 behjälpliga=
 565 MVS mm
 566 AGD =men dom måste ju också gå i systemet så att säga så att
 567 det tar ett litet tag bara
 568 MVS mm
 569 SD vi vet bara inte riktigt hur kanske
 570 AGD nä nä precis
 571 SD *skrattar* så att det är en process [men att]
 572 MVS [och det] blir nog
 573 väldigt jämställt
 574 AGD aa
 575 SD ja
 576 MVS så låter det ju för du ska vara hemma ganska länge först
 577 AGD ja det blir ju ett par månader tror att det är väl det
 578 som är enkelheten också för att jag menar när vi båda kan
 579 hantera [(ohörbart)] det hade varit tufft annars tufft=
 580 MVS [med flaska]
 581 AGD =med tvillingar annars
 582 MVS .h ja fantastiska är dom i alla fall och jättefina kan du
 583 se att dom är lika dig på något sätt
 584 AGD grabben kan vi se det [vi vi]
 585 SD [lilla] nicholas brukar folk säga=
 586 MVS [*skrattar*]
 587 SD =att att eh han är lik [det konstiga är att folk] ty==
 588 MVS [ja det kan man faktiskt se]
 589 SD =folk har ju trott det blir ju så där att folk (.) tror
 590 ju eller när man inte vet om det blir [eller] inte så=
 591 MVS [då läser man in]
 592 SD =läser man ju in att hon är väldigt lik mig men det
 593 lustiga är att min mamma tog fram en eh bebisbild på mig
 594 och jag föddes ju med kolsvart hår=
 595 MVS aa
 596 SD =så jag ju jättemycket hår på [huvudet kolsvart] och sen=
 597 MVS [aha okej]
 598 SD =hade jag gulsot så jag var väldigt [mörk i hyn också]=
 599 MVS [*skrattar*]
 600 SD =eh och lite ögonen uppåt sådär så att min bebisbild och
 601 celina dom är ganska lika så att=
 602 MVS aa
 603 SD =sen kommer det ju f- såklart förändras va vi vet ju inte
 604 alls hur det kommer bli med ögonfärg och såna här saker
 605 på dom här barnen än då men
 606 MVS och så har du kommit ut med en helt ny bok
 607 SD ja
 608 MVS mm träningsbok vi ska lägga ut den
 609 SD aa
 610 MVS nu är man ju bara [helt fokuserad på dom här] så det=
 611 SD [*skrattar*]

46

612 MVS =blir nästan svårt att tänka på något annan men träning
613 är ju de du jobbar med och är känd för tack så mycket för
614 att ni kom
615 AGD tack
616 SD tack

Bilaga 2

2015-02-18 De skaffade barn via en surrogatmamma

Tid: 15:27

ET Erik Tregaard
 LT Linda Tregaard
 MVS Malou von Sivers

1 ((JINGEL))
 2 MVS välkomna tillbaka hit eh jag tänkte att vi skulle ta upp
 3 någonting som ofta väcker väldigt mycket känslor .h
 4 kvinnor som inte kan få egna barn av olika skäl å som
 5 väljer en surrogatmamma en mamma som alltså bär eh den
 6 här kvinnans barn och föder det också det här är inte
 7 tillåtet i sverige man pratar om eh att ändra
 8 lagstiftningen men många kvinnor åker till indien och gör
 9 det istället å nu kommer det en bok om detta och jag har
 10 bjudit in författaren linda och erik som är pappa till
 11 det här lilla barnet som har kommit till på det här
 12 sättet han är här ute i kulisserna julian två år gammal
 13 *smackljud* eh välkomna hit
 14 LT tack så mycket
 15 MVS ska se om vi kan få in boken också som finns här i
 16 närheten eh jag tänkte bara fråga er här det kanske är
 17 bäst att börja beskriva för ni har en dotter som är som
 18 (.) har kommit till helt på (.) vanlig biologisk väg och
 19 född utav dig
 20 LT ja [det stämmer]
 21 MVS [mm] men det var jättetufft därför att du lider av en
 22 sjukdom
 23 LT aa jag lider av ledgångsreumatism som är en av åttio
 24 reumatiska sjukdomar ungefär och det=
 25 MVS mm
 26 LT =är ungefär tvåtusen som insjuknar i den sjukdomen varje
 27 år i sverige
 28 MVS och då tänker man sig ofta att det är en äldre person m-
 29 med krokiga fingrar [och sådär] som man många gånger ser=
 30 LT [precis]
 31 MVS = men du fick det när du var ganska ung
 32 LT jag var tjugotre år=
 33 MVS ja
 34 LT =när den sjukdomen drabbade mig
 35 MVS .h ja (.) [hur vad] innebär det för dig i ditt liv kan=
 36 LT [(ohörbart)]
 37 MVS =du [beskriva]
 38 LT [ja] alltså det har ju inte påverkat mig så mycket
 39 fram tills den dagen egentligen jag ville bli mamma=
 40 MVS nä

41 LT =för det var då jag behövde avgifta kroppen innan vi
42 [kunde försöka]=
43 MVS [men du behövde] medicinen innan dess
44 LT aa [det behövde jag]
45 MVS [för att hålla] värk och smärta borta eller
46 LT aa precis och det kan ju ta lite tid innan man hittar
47 rädd [rätt] medicinering och eh att man behöver hjälpa=
48 MVS [mm]
49 LT =till med kortisonsprutor och så
50 MVS men ni har haft en enorm barnlängtan det har man ju
51 förstått och eh den där mar- barnlängtan gjorde att du
52 var nästan beredd känns det som å göra vad som helst för
53 att få ditt barn
54 LT aa *skrattar*
55 MVS ta bort medicinerna som innebär också *tvekljud* väldig
56 risk för dig
57 LT ja [absolut]
58 MVS [mm] .h vad hände när du blev gravid första gången och
59 då var det med din dotter juliette
60 LT eh ja *tvekljud* du tänker på hur sjuk jag [blev] eh när=
61 MVS [ja]
62 LT =jag avgiftade mig då det var ju sex månader innan vi
63 kunde försöka och få barn och eh jag visste inte hur det
64 skulle påverka mig över huvud taget och jag blev
65 överraskad över hur sjuk jag blev=
66 MVS mm hur blev du
67 LT =jag kunde egentligen gå tvåhundra meter per dag och jag
68 tvingades till och med urinera i duschen på slutet
69 [erik] fick supporta mig och hjälpa till och göra=
70 MVS [mm]
71 LT frukost *tvekljud* även hjälpa och klä mig
72 MVS för hade du tagit dina mediciner framförallt kortison
73 LT mm kortison och ett biologiskt läkemedel som heter
74 orenca men även en låg dos av cellgifter
75 MVS och det kan man inte ta när man är gravid
76 [då skadar det fostret]
77 LT [nä det är lika med] missbind- missbildlingar
78 [på fostret]
79 MVS [.hh aa just det] var det en jobbig tid för dig också
80 ET aa det det var det absolut men .h det är en sån ting vi
81 hade satt oss ner och bestämt oss för att vi eh ville
82 göra det [och] vi insåg tror jag att det var en en stor=
83 MVS [mm]
84 ET =ja uppoffring för oss [å] göra det så vi var forberedd=
85 MVS [mm]
86 ET =på det eh men det var en tuff=
87 ET =periode det var det
88 MVS mm man står ju lite maktlös ibland vid sidan om och
89 tittar på när nån mår så dåligt
90 ET ja det gör det og när man har andre ting som jobb på gång
91 och så vidare [i tillägg] så blir det (.) mye på en gang=
92 MVS [mm]
93 MVS mm

94 ET =men eh samtidigt som jag ser det syns att vi har vi
 95 grejer det bra eh folk har liksom kortekommelser sen så
 96 att det var tufft men (.) det fölse också som att det var
 97 en stund sedan som att man liksom har glömt litte
 98 ((ohörbart)) vad den perioden
 99 MVS får jag fråga dig nu är det så att vi undrar om någon har
 100 en telefon på sig som ni inte har stängt av har du nå
 101 LT eh
 102 MVS det surrar i vår teknik nämligen eh vi ska bara se ska
 103 flytta fram den här boken också .hh jaga storken ska vi
 104 säga där finns nämligen din historia som du har berättat
 105 *tvekljud* linda och eh du födde också ditt barn=
 106 LT ja
 107 MVS =och det var inte så lätt den förlossningen heller
 108 LT nå det var ett planerat kejsarsnitt=
 109 MVS mm
 110 LT =men det som jag tyckte var svårt var bemötandet inom
 111 vården under den här perioden
 112 MVS vad då menar du hur [då]
 113 LT [eh] tidigare liksom i slutskedet av
 114 eh graviditeten så försökte jag närma mig både
 115 specialistmödravården och min reumatolog och få dom att
 116 samarbeta=
 117 MVS mm
 118 LT =för att underlätta för mig efteråt=
 119 MVS mm
 120 LT =jag hade ju då vart eh utan mediciner i arton [månader]=
 121 MVS [mm]
 122 LT = och jag led fruktansvärt [((ohörbart))]=
 123 MVS [av värk] och smärta
 124 LT =av värken och eh så jag ryckte efter varje halmstrå och
 125 skrev brev till dom här personerna [och] så men det=
 126 MVS [mm]
 127 LT lyckades inte [och eh]=
 128 MVS [vad var] skälet
 129 LT =aa det förblir för mig fortfarande egentligen (.) ett
 130 mysterium men jag tänker att dom är säkert överbelastade
 131 och även [om] dom gärna vill så har dom kanske inte den=
 132 MVS [mhm]
 133 LT =tiden att prioritera på det sättet
 134 MVS men men de ni åkte hem och ni började leva ett liv och du
 135 fick så småningom dina mediciner
 136 LT ja
 137 MVS aa men sen va växte en ny längtan a- eh efter ett barn
 138 till ett syskon=
 139 LT aa
 140 MVS =till juliette
 141 LT precis
 142 MVS =trots att ni har gått igenom det och framförallt du har
 143 gått igenom det du har gjort
 144 LT jag tycker att det är så värdefullt att ha syskon=
 145 MVS mm

146 LT =å dela livet med speciellt då också när man har en
147 förälder som är kroniskt [sjuk] och det (.) .h det ger=
148 MVS [mm]
149 LT =en annan upplevelse när man växer upp och kunna dela den
150 [erfarenheten] med någon annan
151 MVS [mm]
152 MVS och när du försökte då eh fundera över om du skulle ha
153 barn igen blev du avrådd du eftersom du hade haft så
154 tufft
155 LT aa jag blev starkt [avrådd] av e- alla läkare runt mig=
156 MVS [mm]
157 LT =och dom sa att vi kan inte gar- garantera hur du kommer
158 att må efter det [och hur det slutar]
159 MVS [vad gjorde du då då]
160 LT .hh aa då började vi fundera på alternativ=
161 MVS mm
162 LT =hur hur kan vi göra istället (.) och eh då läste jag en
163 artikel i en i en brittisk eh *smackljud* eh i en
164 brittisk tidning om surrogatmödraskap i indien och då
165 började vi undersöka det på nätet (.) det lät intressant
166 och eh jag printade ut lite olika förslag till [erik] som
167 han fick titta på och eh (.) du var inte lika övertygad
168 [((ohörbart))] *skrattar*
169 MVS [nä vad kände du]
170 ET ss jag jag var för det första enig om att jag ville ha
171 ett syskon till till juliette=
172 MVS mm
173 ET =de de vill vi bägge men eh det skulle vara ett ett
174 väldigt stort steg och ta men eh så var det lite med med
175 den jobben linda hade gjort och som gjort mycket research
176 som jag fick läsa .h og eh den här perioden som vi gått
177 igenom med juliette som eh ingen av oss ville
178 [göra igen då så]
179 MVS [nä du var rädd] [för] att det skulle hända [någonting]=
180 ET [ja] [ja] som icke
181 vi kunde komma tillbaka från på samme båt som vi kunne
182 efter juliette
183 MVS det eh finns ju andra sätt också man kan adoptera men det
184 var inte aktuellt för er *hostar*
185 LT eh vi vi funderade kring det litegrann ehm vi var också
186 osäkra på om jag skulle (.) kvalificera för en adoption=
187 MVS mm
188 LT =då jag har (.) familjer runt oss som har gjort det här
189 tidigare och så och det verkade inte heller vara någon
190 enkel resa [på] något sätt (.) och när vi då insåg att=
191 MVS [mm]
192 LT =det fanns en möjlighet att få ett genetiskt syskon så
193 ville vi gärna försöka det
194 MVS mm och då eh så blev det en indisk kvinna (.) som eh
195 skulle som valdes ut (.) att bära ert barn och bli så
196 kallad surrogatmamma=
197 LT aa

198 MVS =du försökte först göra det som eh (.) fortfarande inte
199 är tillåtet i sverige att man sätter igång processen
200 redan hemma i sverige
201 LT precis eftersom kliniken uppmanade till att få en viss
202 typ av hjälp hemma för å spara tid så att vi slapp vara
203 borta så länge från våra respektive arbeten=
204 MVS mm
205 LT =eh men jag var inte medveten egentligen om att det inte
206 eh okej att få den typen av hjälpen i sverige
207 MVS och då är det att man stimulerar med hormoner=
208 LT precis
209 MVS =så man får flera ägg=
210 LT aa exakt
211 MVS mm du berättade som att det var att du skulle till indien
212 och vad hände då
213 LT jaa ehm läkaren blev arg [*skrattar*]
214 MVS [arg] på dig
215 LT och hur kan du *tvekljud* be mig om det här och jag kan
216 riskera min läkarlicens [och] så vidare (.) så han=
217 MVS [mm]
218 LT =förutsatte då att (.) att eh att jag kände till att det
219 jag bad om egentligen inte var okej
220 MVS och då var det indien som återstod så då fick ni åka dit
221 LT aa=
222 MVS aa
223 LT (.) då åkte vi dit och eh eh genomförde en ivf och vi var
224 *tvekljud* där i tjugotre dagar=
225 MVS mm
226 LT =eftersom min kropp inte svarade på medicinerna där nere
227 som (.) det skulle göra så var vi tvungna att stanna
228 längre än vad det [var] tänkt från början
229 MVS [mm]
230 MVS och då eh befruktades äggets utanför (.) din kropp och
231 sen planterades det in [eller sattes] in i den här=
232 LT [aa precis]
233 MVS =[kvinnan] vad visste ni om henne
234 LT [aa]
235 LT inte väl- inte så väldigt mycket egentligen (.) eh (.)
236 faktiskt
237 MVS nä
238 ET vi hade fått lite bakgrundsinformation och så fick vi
239 träffa henne ett par gånger när vi var där=
240 LT mm
241 ET =(.) og ehm det är ju en av de tingen att vi fick en kemi
242 när vi träffade henne
243 MVS mm
244 ET =men det är icke något man vet på förhand
245 MVS nä
246 ET =eh för man man ses
247 LT nä
248 ET [men] de är en av de tingen men vi har den go fölsen och=
249 MVS [.hh]

250 ET =vi har den [((ohörbart))] att vi
 251 MVS [mm]
 252 MVS hon var gift och hade tre barn
 253 LT aa och vi födda på [samma dag] och [samma år] så att jag=
 254 MVS [mm] [mm]
 255 LT =såg det som ett [tecken]
 256 MVS [mm] vi har bild här på henne .h det här
 257 väcker ju väldigt mycket känslor och debatt det vet ju du
 258 och ni säkert och det har kommer du ju få kring den här
 259 boken också därför att många säger att man utnyttjar (.)
 260 kvinnor som är i ett svårt läge=
 261 LT aa
 262 MVS =så dom gör det här för pengarna och (.) varför skickar
 263 man inte pengarna istället om man vill hjäl- en del säger
 264 att man vill hjälpa dom här kvinnorna=
 265 LT mm
 266 MVS =kan man göra det på andra sätt
 267 LT ja (.) ehm vi delar ju inte riktigt den åsikten
 268 MVS nä
 269 LT ehm vi upplever ju att vi hjälper varandra att uppnå
 270 någonting som vi inte kan uppbringa av egen kraft
 271 MVS hur hjälper du eller ni henne med vad tj-
 272 LT rent ekonomiskt så kan hon nu sätta sina barn i skola
 273 efter vi hon har gjort det här för oss och (.) och det
 274 förändrar ju hennes liv och hennes barns liv för resten
 275 av all (.) framtid precis som hon har förändrat vårt liv
 276 för all framtid
 277 MVS mm va vad kostar det=
 278 LT ehh
 279 MVS =är det dyrt
 280 LT aa det kostar ganska mycket pengar eh men jag tänker att
 281 det är någonting som man kan uppbringa på olika sätt om
 282 det här är en stor längtan=
 283 MVS mm
 284 LT =och vi har träffat olika familjer som har hittat
 285 lösningar tillsammans med den stora familjen man får
 286 hjälp av sina föräldrar och svärföräldrar [((ohörbart))]
 287 MVS [mm men] vad
 288 ligger det på runt tvåhundrausen eller
 289 LT det varierar *tvekljud* för man man betalar liksom inte
 290 ett slutpris utan det beror på vilken typ av hjälp av
 291 behandling man [behöver] och hur processen går (.) men=
 292 MVS [mm]
 293 LT =(.) ja vi la väl ner ungefär (.)
 294 ET ((ohörbart)) sen är det ju en medicinsk kostnad
 295 behandlingen kostar väl ungefär det och sen får du lägga
 296 till lit resor=
 297 MVS mm
 298 ET =och uppehåll och sånt ting så det så det är en betäcklig
 299 kostnad men=
 300 LT mm
 301 ET =tror det är lite som linda säger att om du verklig vill
 302 så finder du en så finder du en lösning

303 MVS mm
 304 LT mm
 305 MVS .hh och och den här kvinnan nu som eh födde fram ert barn
 306 då var ni i sverige
 307 LT då var vi i sverige vi hade ju beräknat att vara [där]=
 308 MVS [ja]
 309 LT =under förlossningen i [ett] anslutande rum men hon fick=
 310 MVS [ja]
 311 LT =blod eh högt blodtryck och dom var tvungna att ta ut
 312 julian tidigare
 313 MVS mm med [kejsarsnitt]
 314 LT [för att inte] riskera hennes hälsa aa så vi kom
 315 ner då en dag [senare]
 316 MVS [då] var han redan född hur hur kändes det
 317 LT aa det var ju det var tufft att inte kunna vara där=
 318 MVS mm
 319 LT =och eh det [jag kände skuld]
 320 MVS [men att se honom] måste ju
 321 [ha varit en fantastisk känsla]
 322 LT [*skrattar*] aa det var helt underbart det var helt
 323 underbart
 324 MVS han är väldigt livlig=
 325 LT aa det är han
 326 MVS =(ohörbart) och det är ju det tvååringar ska va eh en
 327 liten kille och här kommer också juliette som e (.)
 328 syster till (.) julian ja hej hehe och där är julian som
 329 ska du sitta hos mamma (.) eller pappa hehe
 330 LT ((pratar med barnen))
 331 MVS aa dom här eh dom här starka reaktionerna som ju kommer
 332 alltid när vi har tagit upp det här också=
 333 LT ja
 334 MVS =hur möter ni det möter ni det direkt (.)
 335 [bland människor]
 336 LT [nä vi] har hittills inte [behövt] möta det direkt och=
 337 MVS [nä]
 338 LT =utan tvärtom vi har vi har fått väldigt mycket positiv
 339 respons och eh även på boken och just det här att vi har
 340 valt att va så öppna=
 341 MVS mm
 342 LT =det gör att folk inte behöver spekulera utan dom kan
 343 läsa sig till så här upplevde dom själva att det var=
 344 MVS mm
 345 LT =eh och det tycker jag är en stor fördel (.) jag vi
 346 känner också till att det finns eh en blogg till exempel
 347 där man skriver (.) mindre positiva [saker] då om mig=
 348 MVS [mm]
 349 LT =och min man (.) men v- vi är ju inte överraskade över
 350 det utan (.) vi vet ju att den här åsikten delar (.)
 351 många människor å
 352 MVS mm .h eh juliette eh hur är han din brorsa är han busig
 353 (.) aa jag såg det därute (.) *skrattar* (.) aa nu sitter

354 han här och är bara helt förundrad och stilla
 355 [och tittar på allting] jag tänker också på i sverige=
 356 LT [*skrattar*]
 357 MVS =så diskuterar man ju nu att lag- att lagen ska ändras=
 358 LT aa
 359 MVS att man ska kunna göra det här i sverige så kallad
 360 altruistiskt eh (.) surrogatmödra- altruistiskt
 361 *tvekljud* surrogatmödraskap .h det vill säga att det
 362 inte finns pengar emellan (.) eh det har skjutits upp
 363 LT mm
 364 MVS det är en brännande fråga det här
 365 LT aa man kan ju undra varför det har skjutits upp nu är det
 366 ju regeringsskifte också [och så] så att jag tänker att=
 367 MVS [mm]
 368 LT = det finns flera olika anledningar [men] att det är ju=
 369 MVS [mm]
 370 LT =ett beslut som kräver en enormt ett enormt arbete och
 371 ordentlig research=
 372 MVS mm
 373 LT =absolut (.) vi behöver ju skydda våra medborgare (.)
 374 samtidigt så behöver man också öppna dörren för dom paren
 375 som verkligen behöver hjälp för just som du nämnde
 376 tidigare det här ofrivilliga barnlösheten e ju (.) och är
 377 och har alltid varit ett väldigt starkt tema i vårt
 378 samhälle=
 379 MVS mm
 380 LT =och ja kan man bemöta människorna som har det här
 381 problemet med .h eh en varm hand och hjälp istället för
 382 att skuldbelägga och eh aa (.) bemöta det med rädsla så
 383 vore ju det fantastiskt
 384 MVS *tvekljud* jag tänker också på att (.) ni har ni funderat
 385 på ytterligare ett barn eller
 386 LT nä nu är [vi väldigt nöjda] [när vi har dom här två]=
 387 MVS [nu räcker det] [((ohörbart))*skrattar*]
 388 LT =friska barnen
 389 ET aa vi är nöjd
 390 MVS har ni varit överens hela den här resan *tvekljud* att
 391 skaffa det här s- barnet på det här sättet
 392 ET ja jag syns vi vart ganska [överens] men men det är jo=
 393 MVS [mm]
 394 ET =alltid (.) nyanser og ting som man är kanske litt oenige
 395 om under [resans gång] men jag syss vi har vart (.) eh=
 396 MVS [mm]
 397 ET =ganska överens jag tror att det är svårt att göra en sån
 398 här resa om icke man har samme samme mål
 399 MVS nä hur mår kvinnan som bar julian
 400 LT hon mår bra
 401 MVS mm ni har kontakt och vet det
 402 LT nä vi har inte kontakt just nu men vi vet att hon mår bra
 403 när vi lämnade indien
 404 MVS mm för det är väl också viktigt att man väljer rätt (.)
 405 eh organisation
 406 ET aa

407 LT absolut man måste ju jobba med en seriös aktör
408 MVS och d- jag vet att ni fick rådet att inte hålla kontakt
409 LT aa det [fick vi]
410 MVS [aa aa] mm (.) och om julian en dag vill veta vem
411 det va
412 LT då har han vårt fulla support att söka upp [henne] då=
413 MVS [aa]
414 LT =kommer vi göra allt vi kan för att [han ska] få träffa=
415 ET [absolut]
416 LT =henne
417 MVS mm hörrni tack för att ni kom och berättade jaga storken
418 (.) heter boken där ni väldigt mycket mer berättar i
419 detalj hur det här gick till och hur ni funderade (.)
420 tack ska ni ha
421 LT tack=
422 ET tack ska du ha
423 LT =tack

Bilaga 3

2017-11-21 Håkan och Alexandre skaffade dottern Maia genom surrogatmamma

Tid: 13:01

ATL Alexandre Thomas-Lindgren

HL Håkan Lindgren

MVS Malou von Sivers

1 ((JINGEL))
 2 MVS barn till varje pris har vi döpt temat den här veckan och
 3 nu ska ni få träffa håkan lindgren och hans man alexandre
 4 som är två män som har längtat så efter barn å genom en
 5 förening så får dom kontakt med en advokat i ryssland som
 6 förmedlar en surrogatmamma och att eh skaffa barn (.)
 7 genom en surrogatmamma är förbjudet i frankrike där dom
 8 bor men också i sverige men så här blev det
 9 ((KLIPP))
 10 MVS ja nu har jag bjudit in eh två föräldrar och en liten
 11 flicka och det här är en berättelse (.) som handlar om
 12 det som vårt tema är döpt till barn till varje pris två
 13 homosexuella män som älskar varandra och som så gärna
 14 vill ha barn hur gör man då (.) i det här fallet så eh
 15 det om en surrogatmamma nånting som är väldigt (.)
 16 omdiskuterat men som i det här fallet slutade väldigt
 17 lyckligt (.) moscow baby heter romanen som bygger on a
 18 troast based on a true story
 19 HL precis *skrattar*
 20 MVS eller hur håkan lindgren som har skrivit den (.) maia (.)
 21 som har fyllt fyra år precis=
 22 HL aa
 23 MVS =[stämmer va]
 24 HL [fy- fyller idag] ja
 25 MVS fyller idag
 26 HL jaa
 27 MVS näme (.) fyller du år idag
 28 HL jaa [*skrattar*]
 29 MVS [fantastiskt måste vi ju ha en present till dig] och
 30 alexandre som e eh fransman och ((pratar franska))
 31 ATS ((pratar franska))
 32 HL *skrattar*
 33 MVS och jag pratar ju då med dig [håkan] här som har skrivit=
 34 HL [mm]
 35 MVS =också den här boken (.) för det här är ju en dröm som
 36 många (.) eh homosexuella par har=
 37 HL aa

38 MVS =dom vill ha barn och framförallt två män då är det inte
39 lika enkelt
40 HL det är inte enkelt nä (.) jag hade väl eh (.) inte (.)
41 tänkt så mycket på det egentligen innan jag träffade
42 alexandre för att eh (.) han (.) har levt med kvinnor
43 innan [och] har nog hela tiden haft den här drömmen om=
44 MVS [mm]
45 HL =det har kanske känts självklart att [man] en dag ska få=
46 MVS [mm]
47 HL = barn (.) jag kom ut ganska tidigt när jag var drygt
48 tjugo [så att] eh jag på nåt sätt kanske (.) inte haft=
49 MVS [mm]
50 HL = den tanken [((ohörbart))]
51 MVS [nä för] att du tänkte att så här kommer det
52 bli för mig [nu] [aa]
53 HL [aa] [precis] jag har inte tänkt på
54 möjligheten [egentligen] att man som homosexuell man kan=
55 MVS [mm]
56 HL =få barn=
57 MVS mm
58 HL =men eh det kan man ju även om det är mycket svårare
59 MVS mm å å hur länge när började den här tanken när föddes
60 den om att .h det här kunde va ett alternativ
61 HL det tog väl eh (.) knappt två år kanske efter att vi hade
62 träffats vi träffades tvåtusensex och tvåtusenåtta
63 började vi diskutera [detta] då hade vi precis (.) eh=
64 MVS [mm]
65 HL =äntligen flyttat ihop eh
66 MVS och det är nästan tio år sen
67 HL aa precis
68 MVS som ni började tänka på det här
69 HL aa det är det eh så vi diskuterade det tittade på
70 internet och letade efter möjligheter och
71 MVS var det det här med surrogatmamma som dök upp ganska
72 direkt
73 HL vi tittade litegrann på adoption också men det är inte
74 tillåtet för [homosexuella] i frankrike så det var inte=
75 MVS [nä]
76 HL =ett [alternativ] egentligen=
77 MVS [nä]
78 MVS .h
79 HL =eh sen kan man ju tänka sig att man (.) träffar ett
80 kanske lesbiskt par och skaffar [barn] med dom och har=
81 MVS [mm]
82 HL =någon slags delad vårdnad (.) eh men vi kände inget
83 sådant par så [det]=
84 MVS [nä]
85 HL var är också svårt att träffa på kontaktannons ett annat
86 par och skaffa barn det känns också=
87 MVS mm
88 HL =svårt och man ska trivas ihop [och det ska funka och så]

89 MVS [aa det är en] viktig
90 relation som ska [hålla hela livet]
91 HL [i hela livet exakt] så att eh sen så
92 hittade vi en förening på nätet (.) för just homosexuella
93 föräldrar och dom som vill [bli] föräldrar fick kontakt=
94 MVS [mm mm]
95 HL =med med eh ett par andra eh (.) par som hade fått barn
96 via just=
97 MVS mm
98 HL den här eh den här eh familjejuristen kan man säga kan
99 man [kalla] honom i moskva=
100 MVS [mm]
101 MVS om man hoppar lite framåt så här så är det så att till
102 slut får ni kontakt med en kvinna=
103 HL aa
104 MVS =eller egentligen inte med henne direkt utan med ett
105 ombud till henne=
106 HL just det
107 MVS =och eh då är det ju den här diskussionen (.) dom här
108 kvinnorna som bär [barnet] tänk om dom [ångrar] sig tänk=
109 HL [mm] [mm]
110 MVS =om dom vill att det här barnet är mitt och så vidare=
111 HL mm
112 MVS =det går man ju igenom alla dom [tankarna och känslorna]
113 HL [s- säkert] och det är ju
114 den det pratade vi om också=
115 MVS mm
116 HL =eh (.) dom (.) försöker ju göra det så bra (.) som
117 möjligt att det är kvinnor som alla har (.) egna barn=
118 MVS mm
119 HL =eh i vårt fall eh (.) eh maias (.) surrogatmamma har tre
120 egna barn=
121 MVS mm
122 HL =eh och eh (.) sen kan man ju göra på olika sätt det kan
123 ju va samma kvinna som är äggdonator och=
124 MVS aa
125 HL =eh surrogatmamma (.) och då är det klart då är det ännu
126 mycket svårare
127 MVS för då är det [biologisk koppling] som är stark
128 HL [aa precis]
129 HL men men just i maias fall så e hon in- eh förlåt (.) det
130 är inte samma kvinna som som e äggdonator och
131 surrogatmamma så (.) även om det självklart är jättesvårt
132 [och det är i nio månader]
133 MVS [och sen måste man] bestämma vem ska va pappan då
134 HL mm
135 MVS va det svårt
136 HL jaa och nej det det var eh många diskussioner självklart=
137 MVS [mm]
138 HL =[det var det] (.) men eh jag kände väl att eh så
139 småningom att det var (.) ändå på nåt sätt alexandres (.)
140 dröm på nåt sätt från början [som jag] fick vara med på=
141 MVS [mm]

142 HL =(.) eh så så vi bestämde oss för att [alexandre] skulle
 143 MVS [mm]
 144 HL =va [biologisk pappa]
 145 MVS [mm mm]å å då eh så åker ni dit och eh får man träffa
 146 den här kvinnan från början innan det
 147 HL ja vi träffade den första kvinnan [som] skulle bli=
 148 MVS [mm]
 149 HL =[surrogatmamma] då men som eh (.) hon blev aldrig med=
 150 MVS [mm]
 151 HL =barn (.)=
 152 MVS nä
 153 HL =vi bytte ganska [många] gånger under under vägen=
 154 MVS [mm]
 155 MVS mm
 156 HL =eh men henne fick vi träffa=
 157 MVS mm
 158 HL =fick vi göra [och sen]
 159 MVS [och] den kvinnan som sen blev
 160 HL henne träffade vi först när vi hämtade maia på [bb]
 161 MVS [och] det
 162 är också en märkligt
 163 HL det var jätte (.) konstigt och stort=
 164 MVS aa
 165 HL =å fantastiskt å så aa bisarrt
 166 MVS du blir lite rörd när du pratar om det
 167 HL aa det blir man ju
 168 MVS det förstår jag ju för det är ju som å (.) ni får barn
 169 och här är ju (.) maia va=
 170 HL mm
 171 MVS =där är du en liten bebis (.) vilken fin [liten] flicka=
 172 HL [mm]
 173 MVS =aa
 174 HL här var du fyra dar och idag är du fyra år
 175 MVS aa och här ser man [då] (.) den stolta (.) fadern aha
 176 HL [mm]
 177 HL och de=
 178 MVS [eller det ni båda två]
 179 HL [*tvekljud*] den (.) kanske inte så vackra bakgrunden det
 180 var då på på bb när vi hämtade ut så var det man fick en
 181 slags väntsal=
 182 MVS aa
 183 HL =där man väntade och eh sköterskan kom ut med mamman och
 184 eh barnet=
 185 MVS mm
 186 HL =och så fick man ta emot [(ohörbart)]
 187 MVS [hur] var det här att få det
 188 här barnet
 189 HL .h aa de- det var stort och svårt och det var hon var så
 190 liten *skrattar* eh hon var egentligen helt normal eh=
 191 MVS mm
 192 HL =femtio centimeter och tre kilo [drygt]

193 MVS [men] ni tyckte hon var
194 jätteliten [*skrattar*]
195 HL [ja det] kändes så och eh det var svårt att
196 inse att vi faktiskt vi åkte därifrån med (.) henne=
197 MVS aha
198 HL =vi tog med oss henne till den lägenheten som vi hade
199 hyrt=
200 MVS mm
201 HL =där vi bodde i två månader
202 MVS mm
203 HL så att eh
204 ((MVS och ATS pratar franska med varandra))
205 MVS kände ni också att det kändes så naturligt från början
206 HL precis
207 MVS [aa]
208 HL [aa]
209 MVS mm (.) aa en jättefin liten tjej men men (.) kunde ni på
210 nåt sätt bestämma (.) nånting om mamman som eh eller
211 äggdonatorn [kanske man ska säga]
212 HL [ja] vi fick eh ett antal profiler=
213 MVS mm
214 HL =med foton och en kort beskrivning (.) eh beskrivningen
215 var väl mest lite grann om vad hon hade för
216 familjebakgrund [om] hur=
217 MVS [mm]
218 HL =många egna barn hon hade inga kända sjukdomar (.) eh
219 litegrann om vad hon hade för yrke och utbildning
220 MVS ögonfärg ibland får kan man [få] alla möjliga såna här=
221 HL [ja]
222 MVS =[saker]
223 HL [ja det] är sant det står det ögonfärg och hur lång hon
224 [var] och [vikt]=
225 MVS [mm] [mm]
226 HL =också *skrattar*=
227 MVS mm
228 HL =och sen några foton jag tror vi fick ett foto till å
229 börja med=
230 MVS mm
231 HL =och sen när vi väl hade fastnat för (.) en eh kvinna då
232 en äggdonator så så fick vi några foton till
233 MVS mm men det är surrogatmamman som ni (.) eh i så håller
234 kontakt med är det så
235 HL ja precis det [stämmer]
236 MVS [inte] äggdonatorn
237 HL [äggdonatorn] har vi ingen [kontakt] med [vi har hennes]=
238 MVS [nä] [nä] [utan det är
239 surrogatmamman]
240 HL = förnamn och foton och [liten beskrivning] men inte=
241 MVS [mm]
242 HL =ingen [kontakt alls] vi har inte efternamn [heller] så=
243 MVS [nä] [nä]
244 HL =det är blir svårt att
245 MVS vad vad är det för kontakt då

246 HL .h det är ju email och google [translation] för hon=
 247 MVS [mm]
 248 HL =pratar ju bara ryska
 249 MVS känns det viktigt att ha kontakt
 250 HL ja det gör det och inte minst för maia vi vi har ju tänkt
 251 att vi döljer ingenting för [maia] vi man får ju=
 252 MVS [mm]
 253 HL =förklara (.) med ord som är lämpliga för för [varje]=
 254 MVS [mm]
 255
 256 HL =ålder om [man] säger så så hon vet att hon har en mamma=
 257 MVS [mm]
 258 HL =som bor långt bort som heter julia=
 259 MVS mm
 260 HL =eh och eh eftersom hon bor långt bort är det [svårt]=
 261 MVS [mm]
 262 HL =att träffa henne [(.)] men sen så får vi [se] va- vad=
 263 MVS [mm] [mm]
 264 HL = kontakten mynnar ut i vi vi eh (.) skriver väl kanske
 265 en (.) tre fyra gånger per år=
 266 MVS mm
 267 HL =kan man säga
 268 MVS det är ju en del som kritiserar det här=
 269 HL mm
 270 MVS =ganska många det är en [debatt] (.) för och emot=
 271 HL [mm]
 272 HL aa
 273 MVS =hur har ni tacklat det att man säger att (.) man
 274 utnyttjar dom här kvinnorna det handlar om väldigt stora
 275 pengar=
 276 HL mm
 277 MVS =som dom kvinnorna får för att bära det här barnet=
 278 HL aa
 279 MVS =hur har ni (.) tacklat dom frågorna
 280 HL ja vi har ju det klart att man får ta med det i
 281 beräkningen
 282 MVS mm
 283 HL och och jag (.) eh (.) har tyckt att det har varit
 284 viktigt också att ta upp [frågorna] även om även om jag=
 285 MVS [mm]
 286 HL =inte djupdyker i dom men i boken [också] för det är en=
 287 MVS [mm]
 288 HL =viktig fråga och de- det är nånting som vi också har
 289 tänkt på (.) sen så har det ju varit så att eh (.) jag
 290 tror att (.) att man om man säger att man ska godkänna
 291 det här (.) enbart om kvinnorna inte får någon som helst
 292 ekonomisk ersättning=
 293 MVS mm
 294 HL =så tror jag det blir svårt å [hitta kvinnor] som som=
 295 MVS [mm]
 296 HL = gör det [enbart] av välvilja om man säga (.) i vårt=
 297 MVS [mm]

298 HL =fall så så är det en kvinna då som eh hade skulder hos
299 kronofogden med tre egna barn ensamstående (.) som hade
300 det svårt ekonomiskt och eh=
301 MVS som har fått det betydligt bättre
302 HL =detta hjälpte henne att att komma ur den situationen=
303 MVS mm
304 HL =vi vet eller vi har förstått att hon har gjort det en
305 gång till (.) och vi vet att hon har kunnat köpa en liten
306 lägenhet till sig och sina barn (.) eh (.) så att det (.)
307 visst man kan diskutera [om] om det är rätt eller inte=
308 MVS [mm]
309 HL =men åtminstone så så (.) har (.) har vi den
310 uppfattningen att hon hon har kommit ur eller klarat
311 detta väldigt bra (.) hon har hela tiden i alla fall
312 vetat att det inte är hennes biologiska barn=
313 MVS mm
314 HL =vilket (.) är nånting sen sen är det självklart
315 [vi kan] ju inte förstå hur det är att vara gravid=
316 MVS [men men]
317 HL =med nå- ett barn i nio [månader] och sen lämna ifrån sig
318 MVS [nä]
319 MVS nä
320 HL det inser vi också
321 MVS och när man ser henne sitta här så är det ännu svårare
322 att förstå=
323 HL precis och [då har man]
324 MVS =[men det har blivit] väldigt bra för er (.)
325 och sen var det en process även i frankrike för det är
326 först nu hon är (.)
327 HL fransk [medborgare]
328 MVS [fransk medborgare] för det var också eh det var
329 inte helt enkelt heller
330 HL nä det är ju olagligt i frankrike med surrogatmamma
331 MVS mm
332 HL men inte i ryssland där vi gjorde det så vi gick ju
333 omkring reglerna lite grann (.) och det tycker man ju
334 inte om förstås så att eh eh man har sagt att man
335 misstänkte surrogatmamma (.) och att eh (.) ja men
336 *tvekljud* det var därför men att man då gjorde mycket
337 för att det skulle ta så lång tid som möjligt (.) eh det
338 var också därför vi var fast i eller var fast vi var i
339 Moskva i i eh [två månader] och eh innan vi fick ett=
340 MVS [två mm]
341 HL =inresetillstånd till frankrike vi (.) blev nekade
342 franska papper vi blev nekade visum (.) för maia=
343 MVS mm
344 HL eh men sen fick vi då (.) papper så vi kunde åka hem på
345 lucia [(.)] tvåtusentretton [(.)] och sen så har det=
346 MVS [mm] [mm]
347 HL =tagit tid eh vi [har försökt]
348 MVS [men nu är] hon fyra fyra år idag och e
349 fransk [medborgare]
350 HL [nu är] hon fransk medborgare [precis] så nu har=

351 MVS [aa]
 352 HL =vi franska id-handlingar vilket gör att vi kan äntligen
 353 resa och flyga
 354 MVS just det
 355 HL innan var det svårt
 356 MVS och känner att ni är trygga (.) d- hon kan va med er
 357 [för] det=
 358 HL [ja]
 359 MVS =skulle ju kunna [varit] att hon skulle kunna ha tagits=
 360 HL [absolut]
 361 MVS =ifrån er kunde det va så illa
 362 HL det tror jag inte det har vi aldrig känt [eh dels] så=
 363 MVS [utan]
 364 HL =har hon *tvekljud* att att alexandre är hennes pappa det
 365 är ju inga=
 366 MVS nä precis
 367 HL =frågetecken det har vi ju (.) [dna-prov på] om inte =
 368 MVS [aa just det]
 369 HL =annat (.) eh och hon har alltid kunnat vara med
 370 [hon får] ha tv- hon har fått sjukvård och hon e på (.)=
 371 MVS [mm]
 372 HL =eh hon går i skola och dagis och allt sånt
 373 MVS hur förklarar hon själv att hon har två pappor
 374 HL jag tror inte hon har behövt förklara det för någon än så
 375 länge
 376 MVS utan hon tar det som så självklart
 377 HL *tvekljud* vi e ju (.) vi bor i en liten by med
 378 trehundrafyrtio [invånare] och skolan är inte heller så=
 379 MVS [*skrattar*]
 380 HL =stor eh det är en skola som [täcker] tre byar (.) så=
 381 MVS [aa]
 382 HL att eh alla vet vilka vi e=
 383 MVS mm
 384 HL =och eh det är inte (.) vad vi vet sen kanske det är
 385 någon som pratar bakom ryggen på oss det vet man ju
 386 aldrig
 387 MVS men det är inget ni [känt av]
 388 HL [eh] nä=
 389 MVS nä
 390 HL =utan [det är väl bra att det kan va så]
 391 MVS [det är det är väldigt] bra och eh ibland är dom
 392 här mindre samhällena kanske (.) bättre på många sätt
 393 också att man vet vilka man man eh
 394 HL aa [precis]
 395 MVS [det] behöver [inte uppstå några]
 396 HL [precis] jag hade väl vart va väl rädd
 397 för motsatsen i början men tänkte i storstad är allting
 398 accepterat=
 399 MVS ja
 400 HL =men i mindre byar=
 401 MVS nä det är tvärtom kanske
 402 HL =är det svårare men

403 MVS aa jättefin liten tjej [är det] tack för att ni kom hit=
404 HL [*skrattar*]
405 HL tack själv
406 MVS =och boken är spännande å läsa (.) och det är en liten
407 moskvabebis som sitter här nu fyra år [gammal idag]
408 HL [precis] stämmer
409 MVS då får jag bara säga grattis på födelsedagen till dig
410 HL säger du tack tack maia
411 ATL tack malou
412 MVS vad duktig du var som satt still så länge
413 HL ja jättebra
414 MVS ((pratar franska))
415 ATL ((pratar franska))
416 HL tack så mycket tack ska du ha